



ГАЗЕТА  
ВЕРХОВНОЇ РАДИ  
УКРАЇНИ

# Голос України



Майдан

► СТОР. 4

«У країні повинен постати суспільний договір...»

Ювілей



► СТОР. 6

Майстер химерної фізики

Треба домовлятися

**Валентина МАСТЕРОВА:**  
«...Влада і мітингувальники повинні знайти компроміси, піти на поступки один одному...»

► Читайте в наступному номері газети



№ 29 (5779)

СУБОТА, 15 ЛЮТОГО 2014 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA



## У НОМЕР: Керівники держави вшанували пам'ять загиблих в Афганістані

### Бензин подорожчає. Можливий дефіцит

До початку березня літр бензину подорожчає на гривню. До зростання цін на нафтопродукти неминуче призводить девальвація національної валюти. За прогнозами директора консалтингової групи «А-95» Сергія Куяна, вартість високоякісних марок пального буде не менш як 12 гривень за літр, а ціна дизпального наблизиться до 11 гривень. Експерт впевнений, що ситуація на ринку «тривожна і несприятлива для споживача».

У нафтотрейдерів уже виник дефіцит валюти, що автоматично може спричинити дефіцит на ринку популярних марок бензину, зазначає аналітик НТЦ «Психея» Геннадій Рябцев. У ситуації, що склалася напередодні початку посівної, МінАП не діє, вважає президент «Об'єднання операторів ринку нафтопродуктів» Леонід Косянчук. На його думку, нехтування зростанням цін на пальне закладає ризики для нового врожаю.

### Кіно і фермери

Приватні господарі зібралися на з'їзд

У столичному Будинку кіно відбувся XXIV з'їзд Асоціації фермерів та землевласників. На захід прибули члени АФЗУ з різних областей. Зазвичай, у кращі часи, фермери збиралися в Українському домі, який нині в епіцентрі протестів. Власне, у виступах особливо наголошувалося: «З'їзд проводиться у непростій політично-економічній ситуації...».

► СТОР. 9



Учора Президент Віктор Янукович та Голова Верховної Ради Володимир Рибак, вшановуючи учасників бойових дій на території інших держав, поклали квіти до Меморіального комплексу громадянам України, які загинули в Афганістані. У церемонії також узяли участь в.о. Прем'єр-міністра Сергій Арбузов, голова Київської міської державної адміністрації Володимир Макеєнко, голова Української Співки ветеранів Афганістану Сергій Червонопиский, члени уряду, народні депутати, представники духовенства, а також учасники бойових дій в Афганістані.

Учасники церемонії вшанували пам'ять загиблих хвилиною мовчання. Воїни Почесної варті пройшли перед Меморіальним комплексом урочистим маршем.

Зазначимо, що 15 лютого, крім Дня вшанування учасників бойових дій на території інших країн, також відзначається 25-та річниця виведення радянських військ з Афганістану. Тож сьогодні в «афганській» церкві Воскресіння Христового відбудеться громадська панахида, а о 18.30 біля Меморіального комплексу громадянам України, які загинули в Афганістані, — громадянська акція «Запали свічку пам'яті».

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ ЧИТАЙТЕ НА 12—13-Й СТОР.

### Я ВАМ ПИШУ...

#### Надбавка залишається на папері

Від імені всіх «дітей війни» звертаюся до нашого уряду із проханням допомогти нам, старим людям, отримати прописану законом 30-відсоткову надбавку до пенсії. Рішення суду про належну доплату є, але воно з 2007 року не виконується. Дуже просимо можновладців посприяти в захисті прав «дітей війни» і виділити вкрай потрібні нам гроші.

Василь ДУБРОВІН,  
дитя війни.

Обтове  
Кролевецького району  
Сумської області.

### ПОДІЇ

#### Ціни на ліки для гіпертоніків та діабетиків під контролем

Пілотний проект із держрегулювання цін на ліки для гіпертоніків продовжено цього року. Відповідну постанову ухвалив Кабмін України. «Свідченням ефективності пілотного проекту є передусім зниження рівня самолікування, яке останнім часом почало набувати загрозливих масштабів», — зауважила в.о. міністра охорони здоров'я Раїса Богатирьова. Вона додала, що також істотно знизилась кількість викликів швидкої медичної допомоги з приводу гіпертензивних кризів на 16 відсотків та кількість інсультів на 6,4 відсотка.

З огляду на зареєстроване число пацієнтів із гіпертонічною хворобою, цього року в МОЗ очікують зменшення ризиків виникнення ускладнень у вигляді інфарктів та інсультів.

Крім того, з 1 січня 2014 року розпочався аналогічний проект щодо запроваджен-

ня державного регулювання цін на препарати інсуліну.

#### Зникають гроші з банківських карток

Херсонці шоковані: у них загадково зникають гроші з банківських карток, на які людям перераховують зарплату та пенсію. Якщо раніше це були поодинокі випадки, то нині тривожні повідомлення про це надходять до міліції мало не щодоби. А до Комсомольського райвідділу міліції Херсона протягом одного дня надійшло одразу сім заяв. До того ж від вкладників одного великого комерційного банку з іноземними інвестиціями, в яких з рахунків зникло в середньому по тисячі гривень. Хоча карток вони нікому не передавали і не залишали їх без нагляду. В усіх випадках люди знімали готівку не в Херсоні, а десь у Миколаївській області.

► СТОР. 9

### КОРОТКО

■ У Миколаївському будинку вчителя відбувся міський конкурс читання поезії Кобзаря «Слухайте голос безсмертного Тараса». У фіналі конкурсу взяли участь 30 школярів. У переддень ювілею поета в Миколаєві проходять і читання поезії Шевченка іноземними мовами, а також конкурс авторських творів, присвячених Кобзареві, **повідомляє наш кореспондент Ірина НЕЖИГАЙ.**

■ 5 березня відбудуться перші торги з продажу 46 відсотків ПАТ «Черкасиенерго», **інформує наш власкор Лідія ТИТАРЕНКО.**

■ Число пільговиків на транспорті обмежили, **дізналася наш власкор Ірина КОЗАК.** У договорах на перевезення пасажирів у Хмельницькій області із перевізниками було визначено право отримувати компенсацію втрат за перевезення пільговиків лише в межах бюджетних призначень. Якщо транспортники перевезуть більше пасажирів, цю різницю їм не компенсуватимуть.

На Луганщині відкрили нове нафтогазове родовище (ПАТ «Укргазвидобування»)



# Ніде у світі не змінюють Конституцію за один день

*Учора нарада лідерів депутатських фракцій із керівництвом парламенту щодо пошуку шляхів виходу з політичної кризи та роботи парламенту наступного пленарного тижня, на жаль, знову завершилася безрезультатно. Станом на п'ятницю погоджених напрацювань змін до Конституції та узгодженого проекту закону не було. На сьогодні напрацьовано чотири варіанти конституційних змін. Наступного тижня парламент спробує таки утворити Тимчасову спеціальну комісію з напрацювання змін до Конституції та, ймовірно, розгляне подання Президента про призначення Прем'єр-міністра України. Про це повідомив Голова Верховної Ради Володимир Рибак на брифінгу за підсумками наради з лідерами фракцій, яка відбулася учора зранку.*

«Я не бачу задоволення, не бачу, що є повне порозуміння, — сказав Володимир Рибак після наради з лідерами фракцій. — Але сподіваюся, що керівники фракцій попрацюють з депутатами і, можливо, в понеділок знайдемо порозуміння і Верховна Рада буде виконувати свою основну мету».

На вчорашній нараді у кабінеті Голови Верховної Ради були присутні керівники фракцій і голови деяких комітетів, представник Президента

у Верховній Раді та керівництво парламенту. Це була вже третя така зустріч на цьому тижні. Зі слів Володимира Рибак, на нараді розглядали питання затвердження порядку денного сесії на наступний пленарний тиждень. А найбільшу увагу приділили закону про внесення змін до Конституції. Однак до жодного узгодженого рішення не дійшли.

При цьому Володимир Рибак нагадав, що минулого тижня парламент не захотів підтримати про-

позицію утворити Тимчасову спеціальну комісію з підготовки конституційних змін, натомість було створено робочу групу, яка збиралася, працювала. «І сьогодні напрацьовано чотири проекти законів змін до Конституції», — сказав глава парламенту. Він запропонував наступного вівторка, 18 лютого, таки створити спеціальну комісію з представників усіх політичних сил та фахівців із конституційного права та готувати узгоджений варіант конституційних змін, який можуть підтримати представники всіх фракцій і який можна буде запропонувати на розгляд сесії.

«Є сьогодні розбіжності, — зауважив Володимир Рибак. — Більшість Верховної Ради готова розглядати всі пропозиції згідно з розділом XIII Конституції України, в якому розписана процедура розгляду конституційних змін. Опозиція наполягає на тому, що повинні зранку зібра-

тися, а вже увечері мати другу Конституцію, мати другий устрій, перейти від президентсько-парламентської до парламентсько-президентської республіки. Але немає таких прикладів у світі, щоб за добу міняли Конституцію і устрій у державі».

Голова Верховної Ради закликав діяти у правовому полі: «Давайте діяти згідно з Конституцією. Давай створимо тимчасову комісію, вона працює, винесемо в першому читанні, узгодимо на базі пропозицій фракцій один узгоджений варіант, розглянемо його, направимо до Венеціанської комісії, Конституційного Суду. Це ж Конституція, такого не може бути і немає таких прикладів у жодному парламенті у світі».

**Володимир Рибак наголосив на тому, що, незважаючи на політичну ситуацію в державі, парламент має виконувати свою головну роль — законодавчого органу і працювати.** Він запропону-

вав у понеділок на погоджувальній раді розглянути соціально-економічні питання, які вкрай необхідні для людей і держави, і які має бути винесено на розгляд парламенту. А керівники фракцій щоб продовжили консультації та опрацювання змін до Конституції. Глава парламенту звернувся до керівників фракцій з проханням узгодити ці питання у фракціях до вівторка, щоб Верховна Рада з вівторка працювала. «А якщо виникнуть якісь питання, дискусія має відбуватися у сесійній залі, а не в кабінеті, щоб люди почули і депутати могли висловлювати свої думки», — додав він.

Голова Верховної Ради висловив сподівання, що керівники фракцій у понеділок знайдуть порозуміння і парламент виконуватиме свою основну мету — законотворення.

Володимир Рибак також повідомив, що до парламенту ще не внесено подання щодо при-

## ДОСЛІВНО

**Голова Верховної Ради України Володимир РИБАК:**  
— Парламент має виконувати головну мету — створювати закони, які працюватимуть для людей і для держави.

начення Прем'єр-міністра України.

«На цю хвилину подання Президента щодо кандидатури Прем'єр-міністра ще не внесено, але сподіваюся, що наступного пленарного тижня таке питання виникне, і ми розглядатимемо кандидатуру Прем'єр-міністра, яку внесе Президент нашої держави», — сказав Володимир Рибак. При цьому він зазначив, що питання про призначення прем'єра вноситься до парламенту позачергово і може бути розглянуто у Верховній Раді в першочерговому порядку.

Анна ШЕВЧЕНКО.

# Треба підвести ризику дріб'язковим суперечкам

*Голова Верховної Ради України Володимир Рибак у п'ятницю провів зустріч з представниками ініціативної групи «Першого грудня» — українськими науковцями Мирославом Поповичем і В'ячеславом Брюховецьким на їхнє прохання.*

Під час зустрічі обговорювалося питання пошуку шляхів виходу з кризи, знаходження порозуміння між політичними силами і всіма сторонами.

В. Рибак повідомив, що недавно завершилася чергова нарада з керівництвом фракцій, зазначивши, що представники опозиційних фракцій «вкотре продемонстрували мілілість власних позицій щодо можливих конституційних змін, які б передбачали або президентсько-парламентську, або ж парламентсько-президентську форму правління в державі». Керівник парламенту наголосив, що на таких зустрічах він закликає керівників фракцій визначитися зі своєю позицією щодо устрою в державі, знайти порозуміння в питанні узгодження законопроектів про внесення змін до Конституції. «Період учнівства у депутатів давно минув, тому треба відкинути мітинговість у сесійній залі, повернутися до конструктивної роботи», — підкреслив Володимир Рибак.

Своєю чергою, В. Брюховецький і М. Попович передали Голові Верховної Ради документ, напрацьований ініціативною групою — «Національний Акт свободи». За їхніми словами, це «нестандартний документ, до опрацювання якого залучалися фахівці різних галузей, юристи, академіки, аби він не був дилетантським». «Документ — більше політико-правовий, це певний «джентльменський» договір між парламентаріями», — сказав В. Брюховецький. На думку М. Поповича, документ «має й етичне звучання: треба підвести ризику дріб'язковим суперечкам, аби люди зрозуміли важливість подолання цієї кризи, збереження держави».

Володимир Рибак зазначив, що проект, запропонований ініціативною групою «Першого грудня», буде передано фракціям для ознайомлення усіма народними депутатами.

Прес-служба  
Верховної Ради  
України.



**На знімку: (зліва направо) члени ініціативної групи «Першого грудня» В'ячеслав Брюховецький і Мирослав Попович.**

Фото  
Анастасії СИРОТКІНОЇ.

# Тернопільщину чекають нові вибори?

Народні депутати від ВО «Свобода» Олексій Кайда і Олег Сиротюк зареєстрували в парламенті проект постанови про призначення чергових виборів депутатів Тернопільської обласної ради на 25 травня цього року. «15 березня 2009 року відбулися позачергові вибори депутатів Тернопільської обласної ради п'ятого скликання. А 19 березня підсумки виборів було офіційно

оголошено на організаційній сесії облради. Відповідно до чинного законодавства та враховуючи рішення Конституційного Суду від 4 червня 2009 року №12-рп/2009, строк повноважень депутатів має становити п'ять років і закінчується 19 березня 2014 року», — йдеться в обґрунтуванні.

Роботу депутатів облради п'ятого скликання продуктивною назвати

важко. Політичні пристрасті тут зашкалювали, чого не скажеш про спрямування зусиль обранців на розв'язання соціально-економічних проблем. Найяскравіший приклад — обласна, єдина в Україні, — понад десять місяців минулого року жила без бюджету. Бюджет на 2014 рік також поки що не затверджено.

Чи буде новий склад обласної ради менш

політизований? Звичайно, прогнози поки що робити зарано, але соціологи орієнтири дають. Скажімо, за даними групи «Соціологія країни», якби вибори відбулися наступної неділі, то 30 відсотків жителів області проголосували б за «УДАР», 23 — за «Батьківщину», 21 — за «Свободу», 5 відсотків — за Партію регіонів. Рейтинг у «Свободи» знижується

на користь «УДАРу». У попереджувальному страйку, що відбувся в четвер під стінами облдержадміністрації, взяли участь 30 дві сотні мітингувальників — переважно пенсіонерів. До речі, у Тернополі ще 1 грудня оголошено загальноміський безстроковий страйк, але все працює.

Любов ЛЕВИЦЬКА.  
Тернопільська область.

## Буква закону

Із Закону України «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних та міських голів»:

абзац 4 ч. 2 ст. 14 «Рішення про проведення чергових виборів депутатів обласних, районних, міських, районних у містах, сільських, селищних, міських голів приймається Верховною Радою України».



# День народження Кобзаря має стати Днем національного примирення

*Президент України Віктор Янукович пропонує проголосити 9 березня — день народження Тараса Шевченка — Днем національного примирення українського народу. З такою ініціативою глава держави виступив під час спільного засідання Громадської гуманітарної ради та Координаційної ради з питань підготовки та відзначення 200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка.*

«Прийшов той час, коли ми повинні подивитись, насамперед, на нашої землі одне одному у вічі й сказати, про що ми мріємо. Якщо сьогодні перемир'я, то за перемир'ям повинен бути мир», — сказав Віктор Янукович. На переконання Президента, запровадження Дня національного примирення є необхідністю сьогодення.

## ДОСЛІВНО

**Президент України Віктор ЯНУКОВИЧ:**  
**«Збереження спадщини українського поета, художника і мислителя Тараса Шевченка для нащадків — одне з важливих завдань нинішнього покоління українців».**



**Учасники зустрічі: Микола Жулинський, Василь Кремень, Борис Олійник, Михайло Резнікович, Дмитро Стус.**  
Фото Андрія МОСІЄНКА (прес-служба Президента України).

креслив, що завершуються ремонтно-реставраційні роботи у Національному музеї Тараса Шевченка, виконуються роботи зі створення Музею Кирило-Мефодіївського братства. «Крок за кроком розбудовуються об'єкти Шевченківського національного заповідника і Національного заповідника «Батьківщина Тараса Шевченка». Біля під-

ніжжя Чернечої гори в Каневі побудовано Тарасову церкву», — розповів глава держави. Також Президент звернув увагу на створення у Мошнях музею, де зупинявся Кобзар під час останньої подорожі в Україну, та на завершення робіт зі створення пам'ятника Шевченку в селі Вільшани. Важливим внеском у вшанування пам'яті

Тараса Шевченка Президент назвав переклад «Кобзаря» англійською мовою та проведення загальнонаціонального Шевченківського уроку, в якому взяли участь понад шість мільйонів учнів одночасно. Глава держави високо оцінив загальну атмосферу прагнення гідно вшанувати ювілей Кобзаря, яка охопила наш народ як в Україні, так і в усьому світі.

# Перемовини тривають...

*Тема конституційної реформи та кандидатура на посаду глави уряду — головні питання, навколо яких буде сконцентровано увагу наступного пленарного тижня. Позачергового засідання Верховної Ради, на якому мали обговорити узгоджений проект змін до Основного Закону, як відомо, так і не відбулося. Щоправда, узгодженого тексту також досі немає. Досягти консенсусу не вдалося не лише більшості й опозиції. Певні розбіжності є і всередині опозиційного табору.*

Як відомо, лідер «Батьківщини» Арсеній Яценюк закликав колег підтримати відновлення дії редакції Конституції 2004 року без будь-яких доповнень і правок, як це було вирішено на засіданні Ради ВО «Майдан». Крім того, він заявив, що «опозиція готова взяти всю повноту відповідальності за стан справ у країні на себе й очікує публічної відповіді чинного Президента, чи готовий він до відновлення балансу влади, формування опозиційного уряду народної довіри і підтримки всім складом парламенту чіткої програми дій опозиції». Відтак, головна передумова цього — відновлення конституційного ладу і повернення до форми правління, яка була визначена Конституцією 2004 року. Політик зазначив, що опозиція готова сформувати весь склад Кабінету Міністрів. «Наша позиція є дуже чітка — ми не приймаємо посаду Прем'єр-міністра, ми

приймаємо всю повноту відповідальності за стан справ у країні», — сказав А. Яценюк. Щодо програми дій Кабміну, то вона, за словами депутата, має передбачати негайні економічні та політичні реформи, «у тому числі, відновлення співпраці з МВФ, реальну Угоду з Європейським Союзом та безвізовий режим з ЄС. «Це ті речі, за які сьогодні стоїть Майдан. Це те, що ми повинні зробити». Арсеній Яценюк нагадав, що глава держави публічно запропонував посаду прем'єра опозиції. «Я звертаюся до Президента з наступним — чи готові ви відновити баланс влади в країні? Чи готові ви до того, що опозиція формує опозиційний уряд народної довіри? Чи готові ви до того, що опозиція пропонує чітку програму дій і ця програма дій підтримується всім складом парламенту? Чи готові ви діяти? Ми очікуємо публічної відповіді чинного Президента. Я

свою відповідь дав», — сказав лідер «Батьківщини». Поки А. Яценюк очікує відповіді від глави держави, фракція Партії регіонів уже визначилася. Зокрема, Дмитро Шенцев заявив, що фракція не підтримуватиме «кандидатуру на пост Прем'єр-міністра від опозиції». Його колега по фракції Олег Царьов переконаний: новим главою Кабміну має бути сильний менеджер, який сприймається суспільством та партнерами України як на Заході, так і на Сході. «Є два варіанти щодо Прем'єр-міністра: це або член команди, або людина, що розділяє нашу програму», — зазначив політик. Фракція, за його словами, звертатиметься до Президента, щоб він підтримав їх рішення. Михайло Чечетов, у свою чергу, заявив, що опозиція може взяти участь у формуванні Кабміну, але якщо приєднається до більшості. «Якщо ж незалежні депутати увійдуть до більшості, то вони теж можуть відповідні квоти отримати. Водночас наша фракція вважає, що альтернативи тому, щоб прем'єром був член нашої команди і синхронно, разом із Президентом та більшістю в парламенті,

реалізовував єдину програму, бути не може», — сказав він. Фракція «УДАР» також вважає, що необхідно повернутися до Конституції 2004 року, яка передбачає баланс влади між парламентом, урядом і Президентом. За таких умов, переконаний лідер фракції Віталій Кличко, можливо буде здійснити необхідні країні реформи. «Ми дуже не хочемо, щоб змінювалися обличчя, а система залишалася тією ж самою. Ми багато разів були свідками того, що одних персонажів замінюють на інших, а проблеми залишаються. Ми говоримо про перезавантаження всієї системи і про баланс влади в Україні. Такою б можливістю був перехід до Конституції 2004 року. Після цього можна говорити про формування технічного перехідного уряду, щоб ми чітко розуміли, які реформи ми можемо здійснити і який результат буде для України», — зауважив він. Крім того, політик наголосив, що «УДАР» не бачить себе в уряді Януковича: «Ми в жодному разі не збираємося ставати одним із гвинтиків сьогодняшньої влади. Ми готові брати на себе відповідальність лише в тому разі, якщо буде перезавантаження влади, яка повністю себе дискредитувала». Тим часом, як повідомила прес-служба Верховної Ради, фрак-

ція «УДАР» запропонувала парламентським фракціям до обговорення свій проект змін до Конституції України. «Як повідомив керівник робочої групи уповноважених представників депутатських фракцій із напрацювання узгодженого законопроекту про внесення змін до Конституції, голова Комітету з питань правової політики Валерій Писаренко, це вже третій варіант проекту змін, який відрізняється від проектів, поданих раніше фракціями ВО «Батьківщина» та «Свобода», а також варіанта, поданого фракцією Компартії», — йдеться у повідомленні. За словами В. Писаренка, нині всі три варіанти проекту змін до Основного Закону опрацюються секретаріатом Комітету з питань правової політики і будуть запропоновані до розгляду робочою групою уповноважених представників фракцій. Крім того, вчора мала відбутися додаткова нарада за участю Голови Верховної Ради та керівників фракцій. На ній знову планували обговорити питання змін до Конституції. Наступним етапом, на думку глави парламенту Володимира Рибачака, міг би стати подальший розгляд запропонованих опозицією питань на черговій погоджувальній раді наступного понеділка.

Олена РОМАШКІНА.

## ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Необхідно відновити соціальну справедливість щодо всіх учасників бойових дій в Афганістані

Народні депутати України Микола Томенко та Валерій Сушкевич, опрацювавши пропозиції, що надійшли від багатьох учасників бойових дій в Афганістані, подали на розгляд Верховної Ради України проект закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення рівня соціального захисту ветеранів війни» (реєстр. № 4081 від 4 лютого 2014 р.). Йдеться, зокрема, про зміни до законів України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», «Про гуманітарну допомогу», «Про відпустки». «Діюча практика є такою, що чиновники застосовують норми чинного законодавства лише до частини учасників бойових дій. Було б справедливо, щоб усі, хто пройшов війну в Афганістані, а також родини загиблих і померлих «афганців» були соціально захищені гарантіями держави. Саме це передбачає запропонований нами законопроект, — зазначає Микола Томенко. — Насамперед ми пропонуємо доповнити коло осіб, на яких поширюватиметься соціальний захист держави. Адже чинний закон фактично поділив «афганців» за ознаками наявності і відсутності у них нагород, хоч добре відомо, що велика кількість учасників бойових дій в Афганістані не отримали нагород, тільки тому, що ця війна тривалий час була під грифом «таємно». Заради справедливості держава мусить надати змогу сім'ям померлих учасників бойових дій, які не мали нагород, отримувати належний соціальний захист. Йдеться про батьків, дружин (чоловіків), які не одружилися вдруге, неповнолітніх дітей померлих інвалідів війни, учасників бойових дій, партизанів, підпільників, учасників війни», — зауважує Микола Томенко. Крім цього, автори ініціюють внесення змін до статей 12, 13, 14 Закону «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» з тим, щоб надати учасникам бойових дій та особам, прирівняним до них, інвалідам війни, учасникам війни право на додаткову щорічну відпустку терміном 14 календарних днів із збереженням заробітної плати. У разі ухвалення змін до Закону України «Про гуманітарну допомогу», родини інвалідів та дітей інвалідів зможуть залишати у своєму користуванні після смерті інваліда легковий автомобіль, який надавався як гуманітарна допомога і використовувався менш як 10 років, без сплати податків і зборів на день здійснення митного оформлення автомобіля. Микола Томенко сподівається, що цей законопроект підтримають як опозиційні народні депутати, так і парламентська більшість, адже нинішній рік в Україні оголошено Роком учасників бойових дій на території інших держав.

Пошуки доказової бази... Міліцейські обшуки відбулися вчора в помешканнях Володимира Пилипенка та Леоніда Харченка. Робилися це за клопотанням прокурора та постановами місцевих районних судів. Підставою для таких дій правоохоронців стала та обставина, що смертельно поранений 11 лютого суддя Автозаводського районного суду м. Кременчука Олександр Лободенко раніше виніс кілька рішень про запобіжні заходи стосовно тамтешніх «євромайданівців». Зокрема, й В. Пилипенка та Л. Харченка. Їм інкримінують «замах на захоплення» будинку міськради. Обшуки в їхніх помешканнях проводяться «з метою відшукування та вилучення мобільних терміналів систем зв'язку, комп'ютерної техніки... та інших матеріалів, документів, речей, які мають доказове значення». З неофіційних джерел стало відомо, що такі ж обшуки чекають і деяких інших місцевих «євромайданівців».

Василь НЕЇЖМАК.  
Полтавська область.





*Народний депутат Віталій Грушевський (фракція Партії регіонів): «Ми сподіваємося, що виконання положень закону про «амністію» не буде одностороннім, а лідери опозиції, незважаючи на заяви, що лунають від представників радикального крила Євромайдану, підуть на відповідні кроки й зуміють забезпечити розблокування приміщень і держустанов, а також розчистять центр столиці й демонтують барикади»*

## «У країні повинен постати суспільний договір...»

**У неділю відбудеться традиційне, вже одинадцяте, Народне віче. Головне питання, яке громада обговорюватиме цього разу — мирний наступ активістів Майдану задля виконання вимог людей. І одним зі складових цього наступу може стати представлений учора учасниками ініціативної групи «Першого грудня» — почесним президентом Національного університету «Києво-Могилянська академія» В'ячеславом Брюховецьким, директором Інституту філософії НАН України Мирославом Поповичем та філософом Євгеном Сверстюком Національний Акт Свободи. Його автори закликають: «Розмежовуючи минуле і майбутнє, у нашій країні повинен постати суспільний договір, який допоможе врегулювати нинішнє становище, відновити справедливість і визначити пріоритети змін».**

Цей документ, зокрема, містить план політичного врегулювання, принципи роботи уряду народної довіри, механізми стримувань і противаг, конкретні заходи з відновлення довіри і справедливості, завдання перетворень, а також передбачає появу якісно нового способу і механізму громадського контролю за діями влади. «Акт дає реальний шлях виходу з кризи і вперше збалансовує політичну і суспільну складові врегулювання, пропонуючи стратегічне рішення. Документ є проектом конституційної і суспільної угоди, що регулюватиме відносини в нашій державі до появи нової редакції Основного Закону, і ми закликаємо Верховну Раду України розглянути та схвалити Національний Акт Свободи», — наго-

лошують в ініціативній групі «Першого грудня».

Після учорашнього повідомлення про звільнення останнього затриманого протестувальника лідер «Правого сектору» Дмитро Ярош оприлюднив на своїй сторінці у Фейсбук заяву такого змісту: «Сьогодні, на нашу вимогу, за рішенням судів було звільнено останнього заручника. У зв'язку з цим «Правий сектор» заявляє про готовність сприяти відновленню транспортно-го сполучення по вулиці Грушевського. Також вимагаємо негайного закриття усіх кримінальних справ проти наших побратимів. У разі невиконання цієї вимоги у найкоротший термін залишаємо за собою право діяти на власний розсуд».

Тож далі все залежатиме від того, чи набере з 17 лютого чинності так званий закон про «амністію». А оскільки прокуратура вже неодноразово наголошувала, що «амністія» буде застосована лише за умови виконання усіх передбачених законом вимог, тобто звільнення по всій країні усіх зайнятих адмінбудівель та розблокування вулиць, то, схоже, все йде до того, що цей закон втратить чинність. Адже сьогодні нічого не вказує на те, що, наприклад, до 17 лютого буде розбара-

но барикади хоча б на вулиці Грушевського.

До того ж 13 лютого прес-служба прокуратури міста Києва розіслала повідомлення, в якому йдеться про необхідність розблокування геть усіх столичних вулиць. «На жаль, Київ став епіцентром масових протистоянь, політичного та соціального конфлікту. Важливо розуміти, що саме у столиці знаходяться організації та установи, від нормальної роботи яких залежить життя багатьох людей не тільки у Києві, а й у всій країні», — цитує прокурора Києва Миколу Безкишного прес-служба.

У повідомленні зазначається, що Законом «Про усунення негативних наслідків та недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань» передбачені певні умови, за виконання яких можуть бути звільнені від кримінальної відповідальності усі підозрювані в січневих масових заворушеннях, тобто «розблокування 9 вулиць у центрі столиці шляхом демонтажу 19 зведених там барикад».

«Йдеться про вулиці Грушевського, Городецького, Хрещатик, Інститутську, Трьохсвятительську, Володимирський узвіз, Прорізну, Заньковецької та Майдан Незалежності», — повідомив М. Безкишний і додав, що необхідною умовою є також звільнення будівлі КМДА. Тобто цим прокуратура фактично вимагає повністю розблокувати рух у центральній частині столиці.

Штаб національного спротиву розцінив це повідомлення як виставлення з боку влади до закону про «амністію» додаткових умов. «Перелік вулиць і будівель, що пролунав від прокурора Києва як умова для застосування закону про «амністію» щодо затриманих учасників акцій



Київ. Хрещатик.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

протесту, суперечить самому закону», — зазначили в штабі. При цьому представник штабу, народний депутат Олександр Турчинов назвав це повідомлення «провокацією», яка націлена на зрив розв'язання кризи. «Заяви прокурора Києва стосовно того, що Майдан повинен виконати якісь умови та звільнити всі вулиці й адмінбудівлі для того, щоб режим випустив заручників, які перебувають сьогодні під вартою, — провокація», — сказав він. Водночас він позитивно оцінив той факт, що після ухвалення закону про «амністію» влада почала активно звільняти з-під варті «заручників».

У відповідь М. Безкишний «провокацією, що підриває процес знання конфлікту і напруги в суспільстві та спрямована на зрив мирного врегулювання ситуації», назвав заяву опозиції і запевнив,

що жодних додаткових умов не висував. Роз'яснюючи позицію прокуратури, він ще раз наголосив, що законом передбачено розблокування протестувальниками 9 вулиць у центрі столиці шляхом демонтажу 19 зведених там барикад і що водночас «не передбачене обов'язкове звільнення вулиць, майданчиків, площ та скверів, де відбуваються мирні акції протесту та зібрання, а також будівель недержавних установ».

Таким чином, усе вказує на те, що після 17 лютого ситуація може повернутися до тієї точки, в якій вона була до ухвалення закону про «амністію». Тим паче що вчора протестувальники продовжували реконструкцію барикад — замість зникаючого снігу їх укріплюють мішками з піском та будівельним сміттям.

Сергій КОВАЛЕНКО.

### САМОВРЯДУВАННЯ

## Треба частіше зустрічатися та обговорювати дразливі питання

**На сесію Львівської обласної ради, де мали розглянути бюджет на 2014 рік і заслухати звіт голови ОДА Олега Сала, прийшло лише 77 депутатів із 116.**

Ситуація дивна, не приховував роздратування депутат від НРУ Олександр Ганущин: одні місяцями мерзнуть на Майдані, а інші, немов страуси, ховають голови в пісок.

Ще можна зрозуміти представників провладної фракції, яка саморозпустилася. До її складу входили генерал-ректор, начальник залізниць та чиновники, які переживають за свої крісла. Всі вони проігнорували бюджетну сесію, бо там ще мали заслухати звіт голови ОДА Олега Сала. Довелось би відкрити голосувати. Коли на порядку денному постають такі питання, чиновники масово мігрують за межі області. Вони чомусь бояться вийти на трибуну і виголосити свої думки. Таку позицію галичани сприймають однозначно: провладні депутати підтримують опозицію, тільки відверто не можуть висловитись, бо ризикують втратити посади.

У Львівській раді є частина чиновників, підприємців та службовців, які ніби ні до кого не примикають, але у вирішальний момент підтримують провладну позицію. Більшість із них теж терміново виїхала у відрядження або залягла на дно. Тільки начальник управління Департаменту виконання покарань у Львівській області генерал-майор внутрішньої служби Михайло Дзюдаз не боїться демонструвати, що він уперто гне провладну лінію. За що йому треба віддати належне — депутат з Турківського району має свою позицію.

Ті, хто компетентний у цих питаннях, на сесію не з'явилися, а інші дружно проголосували «за».

Прозвітувати про роботу ОДА на трибуні виїшов перший заступник

### ФАКТ

**Бюджет області на 2014 рік все-таки прийняли, без особливих баталій. Загальний обсяг видатків — 6 млрд. 431 млн. грн., а бюджет розвитку Львівщини — лише 60 млн. грн.**

тосування сили до учасників мирних акцій протесту. Це звернення від імені комісії підписав її голова Володимир Василенко, доктор юридичних наук, Надзвичайний і Повноважний Посол України, суддя Міжнародного кримінального трибуналу в колишній Югославії.

Особливу увагу в цій петиції приділено військовим. У ній зазначається, що виконання військовослужбовцями не властивих збройним силам функцій, навіть за умови переодягання у форму інших силових структур, є злочинним і тягне за собою кримінальну відповідальність.

Тим, хто присягав на вірність народу України, нагадують, послаючись на закон про Збройні Сили України, що «накази або розпорядження командирів і начальників не можуть бути підставою для незаконних дій проти цивільного населення». За те, що був відданий або виконаний вочевидь злочинний наказ, військо-

вослужбовці несуть відповідальність за законом.

Такі заяви були актуальні в період активної фази протистояння між протестувальниками і спецпідрозділами в центрі столиці, вважає керівник Центру військово-політичних досліджень Дмитро Тимчук.

— Побойовання, що може бути задіяна армія у розв'язанні конфлікту, були високі в той «гострий момент», коли в «Беркута» вочевидь бракувало сил і почали використовувати внутрішні війська. До того ж хвиля протестів покотилася регіонами. Наразі, в період затишшя, коли триває якийсь переговорний процес, сама необхідність у додаткових резервах відпала. Та й про введення надзвичайного стану вже не йдеться, — каже експерт.

Утім, подібні нагадування армії про те, що вона з народом, як профілактика завжди корисні. Особливо нині.

Ольга ВАУЛІНА.



### ФОТОФАКТ

Київ. Маріїнський парк.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

### ДО РЕЧІ

**За інформацією Штабу національного спротиву, вчора з-під варті було звільнено останнього із 234 «заручників» — активіста Дмитра Полтавця, затриманого 23 січня на вулиці Грушевського.**

## Військових закликають не порушувати присяги

**Армія може брати участь в урегулюванні ситуації в країні тільки після введення надзвичайного або воєнного стану. Про це в інтерв'ю «Інтерфакс-Україна» заявив в. о. міністра оборони Павло Лебедєв.**

За його словами, сьогодні Збройні Сили України перебувають у місцях дислокації і функціонують у штатному режимі. Однак загострення ситуації змусило посилити охорону складів зі зброєю та боеприпасами, зізнався Павло Лебедєв. Він назвав безпідставними чутки про те, що військова техніка задіяна в урегулюванні кризи в країні, а інформацію про залучення ЗС проти мирних демонстрантів — провокацією.

«Участь підрозділів Збройних сил згідно зі статтями 17 і 37 Конституції України у внутрішньополітичній боротьбі повністю виключена. Але загострена ситуація в країні не залишила байдужими військовослужбовців і співробітників Міністерства оборони. Як громадяни України, вони також висловили свою громадянську позицію. Зокрема, були проведені загальні збори особового складу Збройних Сил України, на яких 87% військовослужбовців підтримали дії Президента щодо врегулювання наявного конфлікту мирним шляхом і недопущення загострення громадянського протистояння», — заявив керівник оборонного відомства.

Експерти здивовані висловленням такої громадянської позиції. Адже вона обговорювалася військовими не вдома, сидючи на кухні, поза службою. Це було зроблено привселюдно на зборах у військових частинах, де люди були при виконанні. І як же це можна порівняти із заявами в. о. міністра про те, що армія поза політикою?

Днями громадська комісія з розслідування порушень прав людини в Україні (її створено для моніторингу реалізації громадянами прав на мирні зібрання, починаючи з 30 листопада 2013 року. — Авт.) заклала військовослужбовців ЗС України, співробітників МВС і СБУ не порушувати Конституцію й не допустити зас-



РАКУРС

## За референдум швейцарці можуть дорого заплатити

*Єврокомісія перервала переговори зі Швейцарією щодо угоди, яка мала врегулювати доступ цієї країни до європейського енергетичного ринку. Таке повідомлення з'явилося за два дні після оголошення результатів швейцарського референдуму, на якому вирішено обмежити трудову міграцію з ЄС. Наслідок цього кроку — не лише проблема закупівлі електроенергії в Європі, а й почуття непевності в середовищі швейцарських банкірів.*

Результати проведення з ініціативи популістської Швейцарської народної партії референдуму стали несподіванкою і для самих швейцарців, яких не можна назвати «закритим суспільством», хоча б з огляду на те, що нині іноземці становлять тут 23,5 відсотка мешканців. Лише 2013 року до восьмимільйонної країни прибуло 80 тисяч осіб, яких приваблюють не лише краєвиди, а передусім економічні показники. Рівень безробіття у Швейцарії — всього 3,2 відсотка. Проте, попереджають аналітики, цей стан добробуту, яким швейцарці завдячують головним чином торговельному обмінові та контактам у світі, базованим, зокрема, на низькій двосторонній угоді з ЄС, може змінитися, коли Швейцарія втратить доступ до спільного ринку (60 відсотків експорту країни припадає на ЄС) та «випаде» із Шенгенської зони. Такий сценарій цілком можливий. Адже ще перед проведенням плебісци-

ту євросоюзівські політики попереджали, що, в разі введення обмежень для мешканців країн ЄС, на Берн чекає анулювання двосторонніх угод. Зокрема, підписаної 2002 року «Про свободу пересування осіб та вибору місця праці і проживання» та про входження до Шенгенської зони (з 2008 року). Під загрозою також — науковці та студенти, котрі можуть втратити можливість участі у дослідницькій програмі «Horizon 2020» і доступ до стипендій в рамках програми «Еразмус».

Водночас експерти вважають, що жорстка реакція Брюсселя — це не лише спроба «покарати» швейцарців, а передусім намагання «остудити гарячі голови» лідерів популістських угруповань країн — членів самої спільноти (у Нідерландах, Франції, Австрії та Великій Британії), які поряд з гаслами про обмеження імміграції починають проголошувати ідею виходу з ЄС.

**Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.**  
Варшава.

## Італія без прем'єра

Ще у четвер удень прем'єр-міністр Італії Енріко Летта заявляв, що інформація про його відставку — це не більш як чутки, а вже увечері позбувся свого крісла. Рішення звільнитися було спричинене голосуванням його однопартійців. 136 демократів підтримали пропозицію очільника демократич-

ної партії та мера Флоренції Маттео Ренці (який тепер, до речі, має найвищі шанси замінити на посту Е. Летту) відправити уряд у відставку. 12 проголосували проти, чотири утрималися. Однопартійці Е. Летти невдоволені надто повільним запровадженням економічних реформ.



### ФОТОФАКТ

**Унаслідок виверження вулкана Келуда (острів Ява, Індонезія) влада оголосила евакуацію близько 200 тисяч мешканців, які проживають у радіусі десяти кілометрів: уся прилегла до гори територія тепер укрита попелом.**

Фото Xinhua/Укрінформ.

## Список Фюле

### ПІДСУМКИ ВІЗИТУ

*У ситуації, що склалася, може спрацювати лише один план — український, що його погоджено та швидко впроваджено самими українцями. Такий головний висновок європейського комісара з розширення та Європейської політики сусідства Штефана Фюле після зустрічей у Києві.*

Як повідомляв «Голос України», політик, котрий уже втретє за місяць побував у столиці, мав переговори з опозицією, представниками громадянського суспільства, відвідав лікарні, де перебувають поранені протестувальники та міліціонери, а також мав аж дві зустрічі з Президентом України

Віктором Януковичем. Під час другої, як інформувала прес-служба глави держави, було продовжено обговорення питання демократичного та мирного врегулювання політичної кризи в Україні, перспектив конституційної реформи та надання фінансово-економічної допомоги з

боку ЄС та міжнародних фінансових організацій.

Стосовно цього питання, яке є надзвичайно актуальним в даний момент, пан Фюле відзначив: «Ми, разом з міжнародними партнерами, готові активізувати спільні зусилля, щоб допомогти Україні впоратися з важкою економічною ситуацією за допомогою програми реформи та підтримки. У понеділок міністри закордонних справ країн — членів ЄС чітко зазначили: ми готові швидко реагувати у разі погіршення загальної ситуації в країні».

Після завершення переговорів сам Штефан Фюле оприлюднив такі ремарки з приводу ситуації в Україні:

**\* потрібні негайні кроки у напрямку проведення конституційної реформи та формування нового уряду, забезпечивши вільні вибори;**

**\* треба призначити члена Консультативної групи з розслідування ситуації, ініційованого Генеральним секретарем Ради Європи, та зробити так, щоб ця група запрацювала якнайшвидше (одного члена цієї групи ще не було призначено). Її робота є дуже важливою, адже вона гарантуватиме, що розслідування, які проводитиме влада, відповідають міжнародним стандартам;**

**\* необхідно підвищити рівень безпеки та зупинити безкарність;**

**\* дивним та неприйнятним є те, що саме міліція, а не карети швидкої, доправляють поранених осіб до лікарень;**

**\* аби прагнути до демократії, журналісти повинні вільно виконувати свою роботу та не бути об'єктами зумисного нападу та погроз.**

## Не подобаються ні США, ні Росія

*У Києві тривають акції проти втручання у внутрішні справи України ззовні. Днями понад 20 осіб зібралися під Посольством США в Києві. Представники громадської організації «Вірне козацтво» спалили портрет заступника держсекретаря США у справах Європи і Євразії Вікторії Нуланд та запустили салют.*

Цього тижня вітчизняне Міністерство закордонних справ, як повідомляв «Голос України», викликало радника-посланника посольства РФ в Україні Андрія Воробйова і вказало на неприпустимість втручання у внутрішньополітичні процеси країни та висловлювання оцінок, що піддають сумніву державний устрій України. Нагадаємо: російський дипломат на одному з публічних заходів розмірковував над федералізацією нашої держави.

«Увагу російського дипломата було привернуто до необхідності утримуватися від втручання у перебіг внутрішньополітичних процесів в Україні та неухильно дотримуватися положень Віденської конвенції про дипломатичні відносини», — підкреслив заступник директора департаменту інформаційної політики МЗС Василь Зварич. Водночас, як він зазначив, радник-посланник російського посольства визнав некоректність своїх висловлювань, інформує Укрінформ.

АКТУАЛЬНО

## Московський кастинг

Учора в Москві міністри закордонних справ Німеччини Франк-Вальтер Штайнмаєр і Росії Сергій Лавров (**на знімку**) вирішували, що робити з Україною. До речі, за кілька днів заплановані й «ширші консультації» щодо України на рівні ЄС—Росія. Офіційний Київ не сидів навіть у переговорному передбаннику. Експерти називають зустріч міністрів «московський кастинг», і, схоже, що закордонні миротворці ні про що не домовилися.

Сергій Лавров у переддень переговорів опублікував велику статтю «по Україні» у газеті «Известия».

**Міністр — не журналіст, не письменник. Тому, природно, що «особисті думки Лаврова» і є офіційна позиція Російської Федерації з українського питання.**

Головний російський дипломат, використовуючи «методологічну дисципліну думки», лапідарно виклав своє розуміння подій у Києві та шляхи подолання кризи.



Росія, пише міністр, «здивована, тим, що в розумінні представників ЄС і США «вільний» вибір за українців уже зроблено і однозначно означає «європейське майбутнє».

Сергій Лавров вважає: «Йдеться, по суті, про одностороннє прийняття диктованих Брюсселем умов, включаючи повне зняття бар'єрів для торговельної експансії ЄС».

Крім «об'єктивної оцінки» поведінки європейських колег, Сергій Лавров показав свою поінформованість по самій Україні. Глава російського зовнішньополітичного відомства обурений тим, що «процес демократичного волевиявлення підміняється «вуличною демократією», а думка декількох тисяч маніфестантів, що намагаються силою тиснути на владу, видається за «глас народу». У знаменитій емзеєвській висотці на «Смоленській-Сінній» «побачили»: «що в діях антиурядових сил в Україні дедалі активніше проявляються націоналістичні, екстремістські настрої, антиросійська риторика певних кіл замикається з антисемітськими, расистськими закличками».

У статті міністра Сергія Лаврова, як писали в радянські часи, «червоною ниткою» проходить головна вимога Кремля: до Європи Україна може увійти тільки з Росією, загальноєвропейський дім без Росії розвалиться, тільки за участі Росії Україна економічно й політично співробітничатиме з Європейським Союзом. Іншого шляху немає й бути не може.

Як відомо, у миротворчих зусиль держав і урядів є дві можливості розв'язати проблему: або домовлятися, або знищити ворога. Немає бажання згадувати російську ексклюзивну формулу міжнародного права «примус до миру», але бажання домінувати на пострадянському політичному просторі, не враховувати інтереси сусідів зовсім не ілюструються декларацією міністра Лаврова, яку він згадує тричі у своїй статті — як жити, — це суверенне право України.

**Віктор ТИМОШЕНКО.**  
Москва.

### ФОТОФАКТ

**У столиці Венесуели — Каракасі — у ході анти- та проурядових протестів загинуло троє осіб. Обидві акції проходили водночас.**

Фото Xinhua/Укрінформ.



**Бельгійський парламент ухвалив закон, що дозволяє евтаназію невиліковно хворих дітей**



161 приміщення закладів культури відремонтовано на Полтавщині минулого року. За кошти обласного, місцевих бюджетів та меценатів нині ремонтують ще 205 таких споруд, *повідомляє наш власкор Василь Неїжмак*



На Оржівських хуторах поблизу Рівного, де 69 років тому в бою із спецзагоном НКВС загинув головний командир УПА–Північ **Дмитро КЛЯЧКІВСЬКИЙ (Клим САВУР)**, відслужено поминальний молебень. Мітинг із вшанування його пам'яті відбувся і в Рівному, *написав нам наш читач Євген Цимбалюк*

# Чому «повітряна» їжа вже не така смачна?

Харчування в літаках стає менш якісним через монополізацію ринку. Страждають пасажирів і... пасажиропотік

## ПРОБЛЕМА

*Попри всі потрясіння останнього часу, літати і український люд, а й тим більше наші гості з-за кордону менше не стали. Зрозуміло, щоб подорож для авіапасажирів була максимально комфортною (бо гроші ж не дарма за все сплачено), перевізники намагаються забезпечити своїм клієнтам максимум супутніх послуг. І не лише в польоті, а й на землі. Зокрема англійським терміном «граунд-хендлінг» щодо авіації позначається наземне обслуговування пасажирів. А ще є кейтерінг, яким називають, здавалося б, всім нам відомий ще з радянських часів «общепит», тобто громадське харчування. Однак, очевидно, на зовсім іншому рівні якості обслуговування.*

Ось про це громадське харчування, або кейтерінгові послуги і поговоримо сьогодні. Тим більше що й привід є. Адже останнім часом у газетах та інтернет-виданнях з'явилася ціла низка публікацій, які висловлюють занепокоєння ситуацією в нашому загальнонаціональному центрі (центр системи — це хаб тією самою англійською) авіаперевезень. І найбільше непокоять саме кейтерінгові послуги.

Коли проаналізувати написане, то головними проблемами бачаться наступні. Після зміни керівництва в 2013 році державне підприємство аеропорт «Бориспіль» почало стрімко використовувати «багатий» досвід інших аеропортів. Автори публікацій вважають, що за цими подіями стоять

двоє досить відомих українських бізнесменів. Щодо «методики» їхньої роботи, вона полягає у фактичній реалізації принципу тотальної монополізації. Як результат, у формально державних підприємств з'явилися, як зазначено в деяких публікаціях, «приватні власники, або, як їх тактично називають, «фактичні власники».

Зокрема, коли говорити про послуги згаданого громадського харчування, то, наприклад, з того ж таки 31 січня із «Борисполя» «пішли» компанію «Аіро Кейтерінг Сервісіз Україна». Пересічному читачеві це нічого не говорить, а знавцям же багато на що натякає. Згадана компанія працює в аеропорту столиці з 1998 року. Але й це ще не все, бо вона є

дочірньою компанією такої відомої структури як «LSG SKY Chefs». Та, у свою чергу, виступає структурним підрозділом одного зі світових лідерів авіаперевезень — німецької компанії «Lufthansa». Зрозуміло, що рівень послуг, який надавала «Аіро Кейтерінг» своїм партнерам, був таким, що на них перейшли не лише «Lufthansa», а й «British Airways», «Air France», «Delta», МАУ, «Аерофлот» тощо. Що вже саме по собі є найвищою оцінкою її роботи. І ось наприкінці січня і, як мовиться, фактично просто «іменем революції» в аеропорту «Бориспіль», як стверджують серйозні українські видання, був розчищений простір під компанію, яка хоч і не тягне на світовий рівень сервісу, але «своя» (близька, як подекують, до структур тих самих бізнесменів).

Якщо вірити авторам публікацій, то тепер смачно поїсти в літаку (що мало б бути звичною справою) ледь не перетворюється на цілу проблему. Хоча може все це просто добре організована паніка? «Голос України» звернувся за коментарем до відомого фахівця в галузі пасажирських

авіаперевезень, експерта агенції «Перша рейтингова система» **Олексія Панченка:**

— Монополізація сервісних послуг в аеропорту — це дуже негарний сигнал для ринку авіаперевезень, — вважає О. Панченко. — Особливо у випадку, коли подібне призводить до витіснення авторитетних міжнародних компаній. Той факт, що «Аіро Кейтерінг Сервісіз Україна» — дочірня компанія одного із лідерів галузі «LSG Lufthansa Service Holding AG» — вже вимушена шукати захисту в Держкомпідприємстві, однозначно знижує привабливість «Борисполя». Адже державному аеропорту потрібно за будь-яку ціну втримати в собі і міжнародні авіакомпанії, і рівень пасажиропотоку. Погодьтеся, що неприпустимо хоч чимось розчарувати нових перевізників, які тільки приходять в аеропорт поточного року. Особливо, коли йдеться, наприклад, про таку глобальну авіакомпанію як «Emirates», відому новітніми літаками Airbus A380.

Крім того, «Бориспіль» ніяк не можна відлякати авіакомпанії, котрі сьогодні замислюються про прямі перельоти між

Україною і США. Таких польотів, на жаль, давно не було через обмеження американського регулятора, які скасовані лише наприкінці минулого року. Це стратегічно необхідний для України напрям, тому взагалі неприпустимо зрвати його повторне відкриття. Також не слід забувати і про заплановане на 14 березня підписання Договору про відкрите небо між Україною і Євросоюзом.

Продовжуючи тему, із сумом доводиться констатувати: «Бориспіль», на жаль, поки що не став регіональним хабом для жодної великої зарубіжної авіакомпанії. Адже вибудовуючи стосунки з кейтером і аеропортом, авіакомпанія просто вимушена враховувати і якість сервісу для пасажирів, і відгуки останніх. Одночасно не забуваючи й про вигідність співпраці зі своїми діловими партнерами. Якщо йдеться про класичні авіакомпанії (наприклад, про ті самі «Emirates» або «Lufthansa»), а не про лоукост (так називають «бюджетну» компанію-перевізника. — *Авт.*), то тут саме якість сервісу є найважливішим показником.

Тому, як висновок, зауважу наступне: часи, коли аеропорт міг, ска-

жімо, безкарно диктувати умови перевізникам, кейтерам і хендлерам та просто «знімати вершки» з ринку, давно минули і дуже нескоро вони повернуться. Через те варто розуміти всі ринкові ризики та загрози, які виникли останнім часом для «Борисполя». Торік згаданий державний аеропорт уже втратив 6,5% пасажиропотоку. 2014-го може початися новий, вже другий для нього спад рівня авіаперевезень. І не лише через макроекономічний обвал в Україні, а й через конкуренцію, що триває з боку того самого аеропорту «Київ» (Жуляни), інфраструктуру якого активно розвивають приватні інвестори.

Що тут ще додати? Те, з чого й почали. Видно, що в нас усе як завжди: кому потрясіння чи навіть «війна», а кому — і «мать родная». Окремий, здавалося б, випадок недержавного підходу до важливої державної справи має все ж когось навіть у наші непрості часи та й зацікавити. Адже, щоб надолужити втрачене в одну мить, можуть знадобитися і роки, і мільйони. Яких не завжди в потрібну хвилину і знайдеш.

**Олексій КОРОТКОВ.**

# Майстер химерної фізики

## ЮВІЛЕЙ

*Учора відсвяткував своє 50-ліття Дмитро Богомазов (на знімку) — один із провідних режисерів Київського академічного театру драми і комедії на лівому березі Дніпра.*

Оскільки то був День усіх закоханих, на сцені йшла вистава «Гості грядуть опівночі». Ця постановка Богомазова — своєрідна версія життя Дон Жуана, всесвітньвідомого ловеласа. Легкий, карнавальний і водночас де-що містичний настрій видовища відкриває зовсім нові грані характеру легендарного героя-коханця.

У спектаклях режисера-ювіляра завжди панує дух свободи, новаторства та непередбачуваного творчого пошуку. Дмитро Богомазов за останні двадцять літ завоював чимало престижних нагород: декілька разів відзначений премією «Київська пектораль» (спектаклі «Чарівниця», «Черга», «Жінка з минулого»), а торік став лауреатом Шевченківської премії (за постановку «Гамлета» в Одесі та вищезгадану київську «Гості грядуть опівночі»). Режисер має визнання не лише української, а й зарубіжної публіки — від Франції до Росії. Його вистави завжди порушують сучасні проблеми, виконані в яс-

кравій ігровій стихії, часто з використанням сучасних спецефектів. А особлива режисерська лексика спонукала до появи терміну «театр Богомазова», бо його спектаклі справді вирізняються з-поміж звичних глядачеві комерційних вистав.

Свого часу Дмитро Богомазов закінчив Ки-

ївський політехнічний інститут. Але відмовився від кар'єри фізика заради мистецтва, пішов учитися до Театрального інституту (курс Едуарда Митницького). Зрештою, фізика від нього нікуди не поділася — просто він став видатним дослідником-експериментатором у складній науці під назвою театр, яка не піддається жодній формулі чи теоремі, а фізичні закони тут химерно трансформуються.

Вітання з ювілеєм Дмитро Михайлович от-

римував не лише від колег, друзів та прихильників, а й від своїх студентів-акторів, яких він виховує в Київському національному університеті ім. І. К. Карпенка-Карого. А наступна прем'єра Богомазова в театрі на лівому березі Дніпра відбудеться вже незабаром — 27 лютого. Це буде дуже видовишне дійство «Веселіє сердечне, або Кепка з карасями» за оповіданнями Юрія Ковалю.

**Олена СЛУЦЬКА.**  
**Фото Євгена ЧЕКАЛІНА.**



# Олена Яковлева відвідала малу батьківщину

Новоград-Волинський відвідала відома російська актриса театру і кіно Олена Яковлева. Це місто — її мала батьківщина. Вона народилася тут у сім'ї військового, перші два класи навчалася в середній школі №7.

Олена Яковлева побувала в мікрорайоні «Зелені», де мешкала сім'я, їй показали штаб колишньої дивізії, де служив батько, гарнізонний Будинок офіцерів, місце, де колись стояла стара будівля школи №7. Гостя зізналася, що нічого не пам'ятає про роки, прожиті в Новограді-Волинському. Причина проста: дочка

військового за десять літ навчалася в одинадцяти школах, тож запам'яталася лише остання, у Харкові, яку закінчувала.

Відома землячка відвідала пологовий будинок, де вона з'явилася на світ. Наприкінці своєї подорожі до Новограда-Волинського вона захотіла побачити пам'ятник Лесі Українці і дім, у якому народилася поетеса.

Міський голова Володимир Загрийвий запросив Олену Олексіївну на Міжнародне свято літератури і мистецтв «Лесині джерела».

**Олексій КАВУН.**  
Житомирська область.

# Відновлять будинок композитора

Сихівський районний суд Львова зобов'язав забудовника відновити пам'ятку історії та мистецтва — будинок українського композитора Ярослава Ярославенка. Стару будівлю 2008 року викупили в родичів композитора та ще двох родин. Новий власник зняв пам'ятну дошку і знищив історичну будівлю.

Судова тяганина тривала майже два роки. Для міста ця принципова справа, вважає начальник юридичного управління міської ради Гелена Пайонкевич.

Будинок на вулиці Ярославенка, 30 1982-го

рішенням виконкому міської ради був визнаний пам'яткою історії та мистецтва. Часто лунали звинувачення на адресу нинішнього виконкому міської ради, хоч на знищення споруди ніхто не давав дозволу. Це була безвідповідальна самодіяльність забудовника, який хотів спорудити офісний центр.

Композитор у пошани до століття був досить популярний, поклав на музику вірш Івана Франка «Сонце по небі колує», яка стала спортивним гімном Галичини.

**Богдан КУШНІР.**

Львів.



# На чернігівські міста і села наступає... Інтернет

*На Чернігівщині, за нашими мінімальними підрахунками, налічується майже 190 тисяч осель, мешканці яких нині мають доступ до Інтернету. Ця цифра ніби суперечить офіційній статистиці (понад 80 тисяч користувачів). Та насправді в останню не потрапляє чимало даних, оскільки, наприклад, абоненти кабельного телебачення не завжди обліковуються як користувачі інтернетного зв'язку. Лише в обласному центрі кабельний оператор «Основа» обслуговує 55 тисяч таких користувачів. А ще є схожі структури у Прилуках, Ніжині! У райцентрах Куликівці інтернетні послуги надають два приватні підприємці. Не відстають і інші місечка.*

## Глобальна павутина зваблює

— Ми маємо в області 53 тисячі абонентів, — повідомив директор Чернігівської філії ВАТ «Укртелеком» Олександр Сидоренко. — Щороку їх кількість зростає на п'ять тисяч і більше.

Крім того, на Придесенні активно впроваджують бездротовий Інтернет мобільні оператори «МТС», «Київстар». Найкращі показники у цьому плані має «Інтертелеком», оскільки використання його модемів із зовнішніми антенами дає непоганий результат у сільській місцевості.

Останнім часом активно стали отримувати послуги глобальної мережі жителі сіл.

— У Кучинівці доступ до Інтернету мають 100 родин, — каже завідувач клубу Наталія Лагута (Шорський район). — Ось мої дві дочки-студентки, наприклад, через телефонну лінію входять у Всесвітню мережу і шукають там потрібну інформацію. Більшість школярів також мають комп'ютери.

— У Монастирищі мало школярів, але 30 інтернетчиків є, — розповідає секретар сільської ради Валентина Сухенко (Ічнянський район). — Старші зв'язуються по «Скайпу» з дітьми з інших міст. Це дуже зручно.

У Менському районі, крім двох газет, функціонують два сайти цих видань.

**Редактор «Нашого слова» Олександр Назаренко оцінює районну інтернет-аудиторію в 5000 осіб. Керівник «Менщини» Сергій Лавський знає про офіційно зареєстрованих 2000 користувачів швидкісного дротового Інтернету.**

На думку останнього, у селах все-таки прогресують безпроводовий зв'язок і соціальні мережі.

Справді, у віддалених від райцентрів населених пунктах, де телефон то працює, то

мовчить, люди закупляють модеми, спеціальні антени, завдяки чому мають надійний вихід у Всесвітню павутину.

Усе це дає підстави стверджувати, що цей передовий вид зв'язку став доступним майже кожному третьому мешканцю Чернігівщини (адже з наявних в області 448,7 тисячі домогосподарств у 190 тисяч він є). Кількість інтернет-користувачів можна з впевненістю подвоїти-потроїти, оскільки вдома спілкуються в соціальних мережах, як правило, і діти, і їхні батьки.

**У Чернігівській міській бібліотеці ім. М. Коцюбинського навчають користуватися Інтернетом пенсіонерів. Старше покоління приваблює можливість відеоспілкування з родичами, близькими.**

## Новини із сайтів чи газет?

У зв'язку з активним поширенням Інтернету нині є невтішні прогнози для газет. Вони ще тримаються. Але... їх досить потужно витісняють інтернет-ЗМІ. Останні заснувати не надто й складно. У Корюківці блогер Андрій Навродський веде на громадських засадах інформаційних сайт. Інший — «Корюківка — наше місто» — наповнює Анатолій Савченко.

— Мій син-школяр створив сайт, — розповідає громадський діяч-опозиціонер. — А я наповнюю його новинами про місто, політичне життя району. Є тут і фото, і відео.

Загалом в області, за деякими авторитетними оцінками, працює понад 600 сайтів. Ми переглянули найповніший на сьогодні каталог блогера Олександра Письменного з 575 чернігівських інтернет-ресурсів. Та й він як фахівець-практик визнає, що їхня кількість за останні місяці істотно зросла.

— У Срібнянському районі, — розповідає редактор Сергій Бебик, — свої сайти мають редакція газети

«Срібнянщина», райдержадміністрація, відділ освіти РДА, методкабінет відділу освіти, центральна районна бібліотека, 6 шкіл з 12, два професійні ліцеї — Сокиринський і Дігтярівський. Останні кілька місяців у районі ак-

ка». Плюсом деяких (наприклад, «Високий вал», «Час чернігівський», «Події і коментарі») є відеотрансляції важливих суспільно-політичних подій. Відвідуваність найбільш розкручених сайтів становить 7—15 тисяч осіб на день.

Інвестори почали вкладати кошти в інформаційні портали.

У штаті редакцій «Події і коментарі» працює три журналісти, 0462.UA — два співробітники. Мають фотокорів та позаштатних кореспондентів й інші інтернет-видання.



## ДО РЕЧІ

**Майже 80 відсотків студентів області (30 тисяч), школярів (93 тисячі) уже й дня не можуть прожити без спілкування в «Однокласниках», «Фейсбуці». Досить зазначити, що в освітніх закладах регіону встановлено понад 8500 комп'ютерів. Як повідомив начальник управління освіти Чернігівської міської ради Володимир Купріяненко, у 36 школах учні мають можливість користуватися швидкісним Інтернетом на 883 комп'ютерах.**

Через них і діяльність регіональних інтернет-сайтів з Прилуки, Ніжина, Варви, Городні, Корюківки, Мени, Бобровиці газетні новини відстають від мережевих на 3—7 днів. Адже районні й обласні папери видання надходять читачам переважно раз на тиждень (у четвер або п'ятницю). Єдине, в чому останні виграють, — це аналітика, статті про різні життєві чи економічні проблеми. Співробітникам багатьох інтернет-ЗМІ поки що бракує досвіду в розкритті сус-

пільних тем, оскільки вони освоюють новий вид діяльності «з коліс», без належної професійної підготовки. Тому 80 відсотків інформпродукції з сайтів — матеріали сирувати, часто неграмотні.

**Але попри всі недоліки споживачі дедалі частіше віддають перевагу Інтернету, а не передплаті газет. А молодь взагалі звикла до глобальної мережі як до необхідного інструмента пізнання дійсності.**

Крім новинних порталів, діяльність влади, місцевих органів самоврядування досить широко висвітлюють сайти обласної та районних райдержадміністрацій, рад, управлінь, департаментів. Є вже навіть інтернет-сторінки сіл. Так, сайт «Родное Жадово» розповідає, чому в січні в їхньому населеному пункті знесли пам'ятник Леніну. В «Марківцях», «Линовиці» та інших знаходимо чимало краєзнавчої інформації.

На Чернігівщині також працюють десятки історичних, культурно-просвітницьких порталів. Мають свої сайти архітектори, письменники, зокрема поетеси Ірина Кулаковська, Олена Загребана. Персональні сторінки в Інтернеті відкрили десятки тисяч

чернігівців. А ще діють сотні сайтів магазинів, кафе, ресторанів, туристичних фірм, готелів, рекламних агентцій.

Зрозуміло, Інтернет дедалі глибше входить в побут місцевих жителів. А відтак політикам, громадським діячам, представникам влади і бізнесу треба під час реалізації багатьох проектів брати до уваги ці серйозні можливості сучасності.

**Сергій ПАВЛЕНКО.**  
Чернігівська область.

**Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.**

## ...університет запатентував корисні хлібобулочні вироби

Луганський національний університет ім. Тараса Шевченка одержав патент на винахід корисних булочок і хліба. Головною особливістю цих продуктів є добавки гідролізату чорноморської мідії і рапани. Хлібобулочні вироби будуть виготовлені із цільного зерна пшениці. Співвідношення зерна й борошна приблизно 80 на 20 відсотків відповідно.

— Це вигідна пропорція з економічної точки зору, — пояснює завідувач кафедри харчових технологій ЛНУ доцент Дмитро Крамаренко. — За рахунок цього знижується собівартість хлібобулочних продуктів, оскільки зерно — дешеве, а кількість борошна — мінімальна. Ця технологія максимально використовує харчовий потенціал зерна пшениці. Це вигідно і для виробників, і для споживачів.

Крім фінансів, нова технологія заощаджує час. Дієтичні добавки молосків і рапан прискорюють процес приготування тіста, а це, за словами фахівців, підвищує продуктивність обладнання. Крім того, ці хлібобулочні вироби мають лікувальну-профілактичну властивість. Цю інформацію підтвердила клінічна експертиза, проведена Національним науковим центром радіаційної медицини в Києві.

**Алла АНТИПОВА.**

Луганськ.

## ...обиратимуть туристичний бренд Закарпаття

355 тисяч туристів відвідали минулого року Закарпаття. Це на 13 тисяч більше, ніж позаторік. Зріс і загальний обсяг надання турпослуг — до 334 мільйонів гривень. Останніми роками ця тенденція стабільна: мандрівники зі столиці, сходу й півдня України, а також з Білорусі, сусідніх європейських країн залюбки подорожують Закарпаттям. Про це йшлося на нараді, учасники якої підбили підсумки роботи туристично-рекреаційної галузі області за минулий рік та обговорили перспективи її розвитку на найближчий рік.

Проте, незважаючи на позитивні зрушення, учасники зібрання зазначили: Закарпаттю необхідно покращувати рівень надання послуг і активізувати рекламну роботу в інших регіонах країни та за кордоном. Тому департамент ЖКГ, будівництва та інфраструктури планує створити відповідний комітет та провести конкурс на визначення туристичного бренду області. У планах — розміщення кількох десятків рекламних білбордів на найбільших автострадах України.

**Василь НИТКА.**

Ужгород.

## ...тривають судові баталії за «Сульсену»

Виробник косметики з Миколаєва — компанія «Амальгама Люкс» — обстоює в суді своє право на використання бренду «Сульсен».

Шампуні, мило та пасти із цим торговельним знаком ще в радянські часи завоювали велику популярність як недорогі й ефективні засоби лікувальної косметики. «Амальгама Люкс» одержала в Роспатенті права на цей бренд, які тепер обстоює в суді. Миколаївська компанія подала до Московського арбітражного суду позов до російського виробника лікувальної косметики «Мірролла» і одного з її дистриб'юторів — аптечної мережі «Неофарм».

Український виробник вимагає від компанії припинити використання на території Російської Федерації словесного позначення «сульсен», «сульсен міте» і «сульсен форте» на упаковках товарів. А відповідну продукцію вилучити з обігу і знищити. Опоненти переконані: жодних виключних прав у миколаївців немає. Судовий розгляд триває.

**Ірина НЕЖИГАЙ.**  
Миколаїв.



У місті Березне на Рівненщині гасили пожежу у двоповерхівці. Рятувальники швидко впоралися, при цьому через задимлення евакуювали людей. Ніхто з мешканців не постраждав. Причини загорання встановлюють експерти, *повідомляє наш власкор Олександра Юркова*



У січні севастопольські митники оформили документи на 700 тисяч тонн вантажів. Обсяг імпортно–експортних операцій за перший місяць 2014 року становив 221 мільйон доларів США, *інформує наш власкор Микола Магдич*

## Щасливої дороги на електричці з квитком на «Хюндай»

*Поїзди Інтерсіті+, вони ж «Хюндай», просторами українських земель більше не курсують. Рішення про припинення їх експлуатації ухвалили Українська залізнична швидкісна компанія (УЗШК) спільно з виробником — компанією Hyundai Rotem. А все — через чергову несправність. Технічний огляд одного з поїздів під час підготовки його до рейсу виявив «несправності, пов'язані з безпекою і комфортом пасажирів, у кузові і несучій конструкції вагонів», пояснив на нещодавній прес-конференції перший заступник генерального директора Укрзалізниці Микола Сергієнко. Пізніше такі дефекти нібито було виявлено в усіх поїздах. Як довго «Хюндай» стоятимуть у депо — поки що невідомо. Залізничники розраховують з'ясувати причини виникнення несправностей уже наступного тижня.*

Утім, рейси «Хюндаїв» не скасовано. Замість корейський поїздів перевозять пасажирів інші. «На найпопулярнішому маршруті Київ—Харків курсують поїзди «Шкода» та «Україна-2», які ідентичні з поїздами Інтерсіті+ за рівнем комфорту. На інших напрямках пасажирам пропонуватимуть місця у вагонах купейного типу та СВ. У разі поїздки потягами, які сформовані зі звичайних вагонів із сидячими місцями, пасажирам буде повернено різницю вартості з урахуванням класу вагона», — цитує слова заступника гендиректора Укрзалізниці Павла Чекалова прес-служба перевізника.

Тим часом Інтернет рясніє повідомленнями: «Замість експреса на посадку

подали звичайну електричку», «З квитком у другий клас посадили до старого плацкарту». Тим, хто не хоче випробовувати вдачу, Укрзалізниця обіцяє повернути повну вартість куплених квитків. Та здати їх наважиться не кожен.

— Щоб поїхати у Донецьк, квитки, зазвичай, доводиться за місяць купувати. Якщо я здам свої на «Хюндай», то не впевнена, що зможу купити квитки на звичайний пасажирський, — скаржиться киянка Наталя. — У яких умовах мені доведеться їхати — навіть думати боюся. Чула, що у купе замість чотирьох осіб шістьох саджають. При цьому квиток в один кінець коштує майже 340 грн.

Чи справдяться побоювання пані Наталі та як

відбувається посадка на поїзди, які курсують замість «Хюндаїв», вирішили дізнатися в УЗШК за номерами своєрідних «гарячих ліній» з питань курсування поїздів за маршрутами Інтерсіті+ (044 465 28 83 або 044 22 02 12).

— Замість поїзда Інтерсіті+ 23 лютого з Донецька йтиме локомотив з пасажирськими вагонами. Точно будуть купейні. Чи будуть СВ чи плацкартні — не знаю. Скільки людей сидітиме в одному купе, також сказати не могу. Все залежатиме від того, яка буде кількість вагонів та пасажирів, — сказав жіночий голос по той бік слухавки. — Час відправлення та номер поїздів не змінюватимуться. Пасажиру з квитком на «Хюндай» потрібно підійти до провідників. Вони скажуть, у який вагон та на яке місце оформлено пересадку. Після цього на квитку мають зробити спеціальну відмітку: вказати, на якому місці та в якому вагоні пасажир їхав. Після завершення поїздки зі своїм проїзним документом на станції призначення потрібно підійти до чергового по вокзалу, який підкаже, в яку



касу можна звернутися для отримання компенсації вартості квитка.

Скільки компенсують — залежить від того, у вагон якого класу було куплено квиток, і від того, в якому типі вагона пасажир їхав. Але і тут можуть бути сюрпризи. «Фірмовий купейний вагон прирівнюється до 2 класу вагонів поїздів Інтерсіті+, а СВ — до 1 класу. Якщо у вас квиток 2 класу і вам нададуть місце у купе — то компенсація, якщо і буде, то мінімальна», — пояснила співробітниця УЗШК.

Юрист Української Гельсінської спілки з прав

людини Максим Шерба-ток радить пасажирам не забувати ставити відмітки, про які вже йшлося, на білетах: «Проте кожен може звернутися в касу і спробувати отримати компенсацію вартості, навіть якщо цієї відмітки немає. Виникнуть проблеми — потрібно подати скаргу до Укрзалізниці. Швидше за все, рішення буде на вашу користь. Якщо ж ні — то можна уже в судовому порядку вирішувати цю справу. Щодо розміру компенсації, то умови «Хюндай» та купе — різні. Як мінімум, у людини немає свого

індивідуального місця. І вирахувати вартість цього комфорту дуже важко. А Укрзалізниця все це робить на свою користь».

Найкраще, що може зробити перевізник, — це внести зміни до розкладу. І на маршрути «Хюндаїв» офіційно призначити пасажирські поїзди. Щоб люди-на, віддаючи свої кошти, знала, в яких саме умовах їхатиме. «А зараз виходить, що пасажир купує kota в мішку», — підсумовує М. Шербатюк.

**Віктор ДЕЙНЕКА.**

**Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА (з архіву «Голосу України»).**

## До Тель-Авіва вже продають місця

*Регулярне авіасполучення між містом над Південним Бугом і столицею Ізраїлю відкриють з 19 березня.*

— Вінниця — одне з небагатьох міст України, звідки можна літаком потрапити на Святу землю, — каже директор місцевого аеропорту Ярослав Мазурець.

За словами співрозмовника, рейси здійснюватимуться щосередини. Тривалість польоту — майже три години. Виліт з Він-

ниці планується об 11:30. Зворотний рейс з Ізраїлю — о 16:00. Орієнтовна вартість квитків (в один кінець) — 1516 гривень.

Представники компанії-перевізника запевняють, що за умови виникнення великого попиту в подальшому зможуть збільшити кількість авіарейсів до двох разів на тиждень.

**Віктор СКРИПНИК.**

Вінниця.

## Через борги можуть залишитися без газу

*На Кіровоградщині загальна заборгованість за спожитий населенням газ за всі попередні роки становить майже 63 млн. грн. За інформацією директора департаменту ЖКГ облдержадміністрації Ольги Довжук, заборгованість підприємств та організацій, що фінансуються з державного бюджету, становить 4,7 млн. грн., а тих, що фінансуються з місцевих скарбниць, — 24,4 млн. грн.*

Системні розрахунки підприємств комунальної теплоенергетики — на постійному контролі обласної влади, стверджує заступник голови ОДА Олександр Чернявський. Проте, за оперативними даними, з початку року ці підпри-

ємства заплатили за спожите лише 45,3 відсотка. Тож через значну заборгованість НАК «Нафтогаз України» обмежив до технологічного мінімуму постачання газу в Кіровоградську та ще десять областей України, про що повідомила

прес-служба компанії. Поштовхом до цього стали борги, які в цілому перевищили 25 млрд. грн.

Компанія направила телеграми керівникам областей про те, що постачання енергоносія превентивно обмежується до технологічного мінімуму в зв'язку з порушенням умов договорів і накопиченням значної заборгованості за спожитий газ.

**Петро МЕЛЬНИК.**

Кіровоградська область.

## Замість ремонту — попередження про вибоїни

*На полтавській вулиці Маршала Бірюзова встановили дорожні знаки, які обмежують швидкість до 40 кілометрів за годину та попереджають про вибоїни (на знімку). І це притому, що вона є однією з головних магістралей міста і з'єднує його центр із кількома спальними мікрорайонами та промисловою зоною. Свого часу для того, щоб рух нею прискорити і зробити його безпечнішим, вулицю розширили, проклали тут два підземні переходи. Однак для автомобілів рух зі швидкістю 40 км/год. — майже «черепашачий», адже сьогодні стан дорожнього покриття на цій вулиці такий, що по ній узагалі краще ходити пішки...*

Особливо небезпечно прискорюватися тут тепер, коли ями та вибоїни позаливало талою водою, — такі пастишки залишили без коліс не один автомобіль. Керівники місцевих

дорожніх служб, як завжди, нарікають на негоду, зокрема різкі перепади температур узимку, які нібито «добили» цю дорогу. Водночас визнають: їй треба ремонтувати капіталь-

но. Та у міському бюджеті хронічно бракує коштів. Тож обіцяють із настанням тепла позасипати найглибші «провалля» та накласти латки за схемою ямкового ремонту. Єдиний «плюс» від такого стану дороги побачили дотепники: мовляв, не треба витрачатися на встановлення лежачих поліцейських. Однак усім, кому доводиться нею їздити, не до жартів.

**Василь НЕЙЖМАК.**  
Полтава.

**Фото автора.**



### У рестораторів — статки мінімальні

Попри традиційне уявлення про те, що ресторанний бізнес має бути успішним та прибутковим, керівники закладів харчування Кам'янка-Подільського переконають у протилежному. Представникам робочої групи з питань легалізації виплати заробітної плати та погашення її заборгованості при міськвиконкомі вони казали, що низька платоспроможність населення і високий рівень конкуренції у галузі істотно зменшили доходи всіх, хто в ній працює. Тому за середнього рівня зарплати у місті в 2198 гривень більшість суб'єктів господарювання в сфері харчування видає зарплату в межах мінімальної — 1218 гривень.

**Ірина КОЗАК.**

### Кабанів відлякують пострілами

На Луганщині триває боротьба з поширенням вірусу африканської чуми свиней. На території, прилеглій до українсько-російського кордону, егері лісомисливських господарств холостими пострілами відлякують диких кабанів. Вони можуть зайти на територію області із сусідньої країни, де було виявлено вірус. Місцевим жителям, які тримають свиней, лісники радять обмежити контакт тварин з дикою природою

### КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

та проводити вакцинацію проти класичної чуми. З початку року в області знищено понад 200 диких кабанів.

**Алла АНТИПОВА.**

#### ЦИФРА

**12 осіб претендує сьогодні на одне вільне робоче місце у Полтавській області. Зокрема, в січні тут було зареєстровано 27453 безробітних, а вакансій для них налічувалося 2380.**

### Шевченкову мову вивчають африканці

В Івано-Франківському музеї мистецтв Прикарпаття студенти з Анголи, Гани та Габону декламували «Княжну» Тараса Шевченка українською.

Минуло всього три місяці, відколи іноземці почали вивчати українську на підготовчих курсах місцевого Національного технічного університету нафти і газу. І цього часу їм вистачило не лише для того, щоб опанувати початкові ази мови, а й вивчити напам'ять поезію Кобзаря.

Викладач української у виші Наталя Веселовська розповіла, що на вивчення

«Княжни» студенти з Африки витратили тиждень. І цим вкотре довели, що Кобзарева творчість була і залишається поза часом та континентами.

**Галина БРУХАЛЬ.**

### Переправа подорожчає

Перевізники пасажирів на внутрішньоміських морських лініях — Севастопольський морський торговельний порт і товариство з обмеженою відповідальністю «Комерційно-демонстраційний центр «Болівар» — попереджають, що їм найближчим часом загрожують банкрутство. Причина — низька ціна квитків — 2,5 гривні. А дотацій з міського бюджету, які компенсують втрати перевізників на пасажирах-пільговиках, їм не перераховують.

«Дохід від продажу квитків витрачаємо на пальне, ремонт катерів, а зарплати залишаються майже незакриті. Підприємство живе в кредит, нам бракує коштів, щоб заплатити катер пального», — каже керівник «Болівару» Сергій Потьомкін. І наголошує, що ціна квитка не мінялася з 2008 року.

Виправити ситуацію можна, збільшивши ціну проїзду до 4,5 гривні, вважають бізнесмени. І пропонують розглянути можливість подорожчання квитків до 3,5 гривні з компенсацією однієї гривні з міського бюджету.

**Микола МАГДИЧ.**



Сьогодні Міжнародний день захисту  
прав онкохворої дитини

Щороку понад тисячу  
маленьких громадян уражає рак

За даними українсько-го канцер-реєстру, понад тисяча дітей в Україні щорічно захворює на рак. Найпоширенішими злоякісними утвореннями в цієї категорії пацієнтів є лейкемії, пухлини головного мозку, ураження кісток і суглобових хрящів, лімфоми.

За словами головного дитячого онколога України Григорія Климчука, значна частина дітей з уперше виявленими злоякісними пухлинами проходить лікування в Національному інституті раку. «Сьогодні в нас достатньо ресурсів, ліків, фахівців, щоб надавати допомогу малюкам на найвищому рівні та наблизити результати нашого лікування до тих цифр, які демонструють розвинені країни», — запевнив він.

Лікарі зазначають: будь-яке захворювання,

зокрема й рак, має певні ознаки і симптоми. Часто, особливо на ранніх стадіях, ці ознаки можуть помітити лише фахівці під час огляду або лабораторних досліджень. Першими сигналами хвороби може стати блідість, втомлюваність, зниження активності, підвищення температури без очевидних причин, кровотеча зі слизових, втрата апетиту і маси тіла, біль у кінцівках, збільшення лімфовузлів. Дітям будь-якого віку необхідно проходити регулярні медичні огляди, а батькам ставитись до такої профілактики з великою серйозністю. Адже 98% випадків раку успішно лікують на ранніх стадіях.

Ольга ВІТЕР.



ФОТОФАКТ

**У Національному інституті хірургії та трансплантології НАМН України відкрили пам'ятник до 95-річчя з дня народження видатного хірурга академіка Олександра Шалімова.**

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Кіно і фермери

Приватні господарі зібралися на з'їзд

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Проблеми, які заважають фермерам хазяйнувати на своїх гектарах, за два десятиліття мало змінилися. Як виголосив з трибуни президент АФЗУ Микола Миркевич, дощукає питання землі й усе, що з нею пов'язано. За його інформацією, з кожним днем дедалі більше фермерських господарств зазнають утисків, рейдерських захоплень, стикаються з проблемами реєстрації договорів оренди, необгрунтованим збільшенням орендної плати. А особливо непокоїть цінова політика держави на сільгосппродукцію.

Господарства не володіють стратегічними орієнтирами щодо перспектив розвитку АПК країни. Тож змушені планувати свою діяльність на підставі цінової ситуації на ринку, яка склалася в попередньому маркетинговому році. Як результат, створюються передумови для ще більшої нестабільності.

Фермери (хоча вони й приватні господарі) надалі воліють отримувати гроші від держави. У цьому контексті з трибуни лунало, що п'ятий рік поспіль не виділяють коштів новоствореним господарствам та хазяйствам з відокремленими садибами, не повертаються затрати на виноградарство, садівництво, не фінансують й інші програми, «які ухвалені урядом та чомусь не виконуються».

Понад те, держава навіть надання довгострокових пільгових кредитів у необхідних обсягах ані через банки, ані через Укрдержфонд підтримки фермерських господарств не забезпечує. Під сумнівом і розвиток кооперації. Хоча вона стала б дієвим механізмом на тлі бідності та кризових явищ. Кооперація необхідна, адже фермери та дрібні виробники продукують, як лунало з трибуни, значну кількість основних харчів: 98% картоплі, 86% овочів, 84% молока, 75% фруктів та

80% м'яса. У сфері цього виробництва повністю чи частково зайнято сім-вісім мільйонів населення.

До власних здобутків асоціація зарахувала ухвалений Верховною Радою закон, яким продовжено мораторій на продаж сільгоспугідь до 2016 року. Отже, йшлося на з'їзді, «тривале протистояння проти запровадження дерібану українських земель зупинено». Хоча, якщо пригадати, саме очільники фермерського руху свого часу в перших рядах виступали за купівлю-продаж гектарів.

Постало й питання мізерних членських внесків. Їх сплачують трохи більше половини областей. Тим часом треба вирішувати нагальні питання, вносити орендну плату за приміщення, де розташована асоціація. А окремі керівники регіональних відділень АФЗУ стоять і споглядають здалеку за ситуацією, вичікуючи, що все якось вирішиться без них. Тобто, як наголошувалося, «здобувають і воюють деякі, а споживають всі!».

Віталій ОСОКОРСЬКИЙ.

В очікуванні  
великої води

Майже на метр за останній тиждень піднявся рівень води в річці Західний Буг на кордоні Львівської та Волинської областей. Дещо повільніше прибуває вода і в річках басейну Прип'яті. Тож на Волині триває серйозна підготовка до весняного водопілля.

Яким воно буде, залежатиме від того, як часто і якої інтенсивності випадатимуть опади в другій половині лютого-березні. За минулий рік, приміром, їх випало 120 відсотків від середньорічної норми.

Як розповів начальник обласного управління водних ресурсів Ростислав Кравчук, готуючись до прийому повеневих вод, в області проведено перевірку всіх гідротехнічних споруд, магістральних каналів і каналів внутрішньогосподарської меліоративної мережі. Завершується ремонт насосів на польдерних системах. В області вже включено в роботу дев'ять із 47 насосних станцій, відкачано майже чотири мільйони кубометрів води. У всіх управліннях водного господарства створено аварійні бригади, формують запаси піску, мішків, каменю. Тобто робиться все, щоб прихід великої води не зас-тав область зненацька.

Микола ЯКИМЕНКО.  
Волинська область.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...День закоханих  
відзначали  
без... чоловіків

Святковим концертом у залах, прикрашених повітряними кульками із сюрпризами, із власноруч виготовленими «валентинками» з побажаннями, але... без коханих чоловіків. Так відзначили День Святого Валентина близько півтори тисячі жінок на Дніпропетровщині. Адже їм це «не дозволено» у виправних закладах, де вони відбувають покарання.

— На кожне свято наші дівчата придумують щось нове, цікаве, — розповіла заступник начальника відділу Дніпродзержинської виправної колонії №34 Світлана Костюкова.

Як зазначають в управлінні Державної пенітенціарної служби України в області, соціальні зв'язки засуджених дуже слабкі. Лише кожна п'ята жінка перебуває в зареєстрованому шлюбі. Чверть вважають себе цивільними дружинами, кожна восьма — розлучена. Посилки отримує всього одна з п'яти засуджених.

Однак ув'язнені колонії №34 встигли прославитися унікальними роботами власного швейного підприємства. Саме тут шили вбрання для дніпродзержинської команди «Майдансу» та маскарадні костюми для Франції.

— На підприємстві працює лаштовано більшість засуджених жінок, — зазначає начальник сектору зв'язків зі ЗМІ управління Ярослав Костюченко. — В основному шийють фірмовий одяг для співробітників ДСНС, залізничників та інших. Але бувають і унікальні замовлення...

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.  
Дніпропетровська область.

...провалилися під лід

У Миколаєві на річці Південний Буг під лід провалилися двоє рибалок, одного з них урятувати не вдалося.

Трагедія сталася буквально за 50 метрів від берега. Двоє братів, 71 і 65 років, приїхали рано вранці на риболовлю. На підталий лід вони вийшли разом і провалилися один за одним. Тільки молодшому вдалося вибратися з води, а тіло загиблого витягли з річки подолаши аварійно-рятувального загону. За їхніми словами, глибина в цьому місці становить приблизно 3,5 метра.

Доки тривали водолазні роботи, неподалік продовжували рибалити ще кілька любителів підлідного лову. Трагедія на крижкому льоду їх нічому не навчила.

Ірина НЕЖИГАЙ.  
Миколаїв.

...загинув семикласник

В одній зі шкіл райцентру Кам'янка, що на Черкащині, сталася жажлива трагедія. На перерві 13-річний школяр знепритомнів і після того, як хлопчика доправили до районної лікарні, помер. Медики констатували крововилив у мозок.

Мати загиблого стверджує, що перед смертю син прийшов до тяти і сказав, що його побили у школі. Учителі це заперечують.

Міліція розпочала кримінальне провадження за статтею «навмисне вбивство». Триває досудове розслідування.

Лідія ТИТАРЕНКО.  
Черкаська область.

...шпигунські набори  
пропонували недорого

Близько десяти спеціальних технічних засобів для незаконного отримання інформації вилучили співробітники СБУ в молодого подружжя сумчан.

Шпигунські атрибути, заборонені у вільному обігу в Україні, підприємці замовляли через Інтернет, а реалізовували через власну торговельну точку. Міні-агаторні спецзасоби були закамфльовані під кулькові ручки, брелоки для автомобільної сигналізації та годинники і призначалися для аудіо- та відеозапису, а також фотознімків.

За такий злочин передбачено ув'язнення на строк від чотирьох до семи років.

Владислав ЖМУРКОВ.  
Сумська область.



ФОТОФАКТ

**Робітники столичного «Ливзаводу на Подолі» вийшли на протест проти його знищення. Активісти вимагали опублікувати інформацію фінансово-господарського характеру, змінити керівництво і виділити кошти для збереження підприємства.**

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Зникають гроші  
з банківських карток

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Начальник відділу боротьби з кіберзлочинністю УМВС Херсонщини підполковник Микола Цап у бесіді з кореспондентом «Голосу України» підтвердив: на клавіатурі банкомата виявили накладку, яка фіксує цифри уведених ПІН-кодів. Однак служба безпеки фінустанови зняла її самостійно, а не викликала оперативників, щоб ті дочекалися злочинців, котрі придуть забирати свою техніку. А камери відеоспостереження, яка могла б зафіксувати момент установлення накладки, біля цього банкомата якраз не було — напевне, саме через це викрадачі коштів і обрали його.

«Це вже другий випадок, коли на банкоматах виявляють стороннє обладнання. Перша на-

ладка була на приладі для видачі готівки іншого банку, але в самісінькому центрі міста. За ним здійснювалося спостереження, та, мабуть, зловмисники щось запідозрили, і по неї не прийшли, — каже Микола Цап. — Судячи з того, що гроші з карток знімали на Миколаївщині, не можна виключати й версії про появу «гастролерів».

Зі свого боку фінансова установа, якій належить банкомат, обіцяє провести своє розслідування обставин зникнення коштів. Але воно триватиме не менше кількох тижнів, та й після його завершення повернення грошей не гарантується. А тим часом без них для більшості власників карток прогнотувати родини буде важко.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.  
Херсонська область.



Чернігівські тюрми отримали нового начальника — полковника внутрішньої служби Валерія Пісклова. Його представив директор департаменту з роботи з персоналом Державної пенітенціарної служби України генерал-майор внутрішньої служби Сергій Зінченко, *передає наш власкор Сергій Павленко*



Прокуратура Миколаєва попередила незаконну розтрату 350 тисяч бюджетних гривень. За словами прокурора Ленінського району міста Андрія Кафтанова, на гроші міського бюджету зазіхали посадовці БК «Молодіжний», *повідомляє наш кореспондент Ірина Нежигай*

# У пошуках ефективної моделі співіснування

**Кращі зразки сучасного суспільства, як і всі їх попередники з часів занепаду родоплемінних відносин, мають у своїй основі штучну модель «пастуха» й «отари», яка відтворюється тисячоліттями. Відповідно до цієї моделі, «овець» (простий народ) непокоїть лише їжа й безпека, вони не хочуть або не можуть ухвалювати рішення навіть щодо власної долі. «Пастух» (каста можновладців) виступає в ролі опікуна «отари», а його «собаки» (інституції, які стоять на варті закону) виконують за «пастуха» всю брудну роботу — тримають у покорі й страху «овець», захищають хазяїна і його власність від «вовків», тобто людей, які відкрито вважають суспільство своєю кормовою базою, як, наприклад, криміналітет.**

Очевидно, що навіть люблячий «пастух», будучи вищою ланкою в ланцюзі харчування, просто не здатен мислити тими ж категоріями, що і його «вівці». Він живе за рахунок своєї «отари» (паразитую на ній) — стриже й доїть, продає й купує «овець» і нарешті ріже їх і їсть. Усвідомлення ним саме цієї відмінності й піднімає в його очах «еліту» суспільства й апіорі виправдує будь-які її дії, а тому суперечки про кращого з «пастухів» — це лише суперечки про те, ким приємніше бути постриженим і під якими гаслами варто бути з'їденим.

Згадана модель також визначає ролі людей на всіх рівнях політико-економічних відносин у державі, побудованій на її основі. Будь-який керівник виступає, з одного боку, в ролі «пастуха» (або «вовка») щодо свого підлеглого, а з другого боку, в ролі «вівці» щодо особи, яка вища за рангом. Така ієрархічна будова суспільства, підкріплена стереотипом про «природність» існуючої світобудови (хоча давно відомо, що до інтересів «овець» така модель не має жодного відношення, понад те, вона лише призводить до їх деградації), є причиною унікальної живучості такої організації суспільних відносин.

Майнове розшарування людей, яке поглиблюється дедалі більше (не тільки всередині певної держави, а й на міждержавному рівні), призводить до загострення протиріч між вищеописаною «кастовістю» суспільства й декларованими майже кожною сучасною владою рівниною для всіх правами людини.

Ідеологи комунізму запропонували, без іронії зазначу, ідеальну модель суспільних відносин, яка виключає саму причину розподілу на класи. Однак ця модель передбачає зовсім інший рівень розвитку продуктивних сил і духовного світу людини. Що ж робити, якщо до висот самовдосконалення ми не піднялися, а модель «пастух» і «отара» ідеально вписується в наші пороки — з одного боку, небажання думати й брати на себе відповідальність за власні рішення, а з другого боку, прагнення необмеженої влади й матеріальних благ?

Нагадаємо, коли на певному етапі розвитку суспільних відносин виникли протиріччя між інтересами «пастухів» (для тіл) і «пастирів» (для душ), то це призвело до відходу церкви від світської влади й у результаті — до свободи вибору віросповідання. Нині настала, і не лише в нашій країні, аналогічна криза, яка потребує мінімізації втручання влади в життя соціуму.

За якої ж суспільної формації зникне потреба в «пастухові»? Відповідь варто шукати в самій природі. Очевидно, що тварини в природних умовах живуть без «пастухів». При цьому гострі роги — не звичайна краса, а вожак — не той, хто стриже череду й ховається від зовнішньої або внутрішньої загрози за спинами іншими. Зазначу, що заміна «пастуха» на «вожака», по суті, відповідає церковним догмам, де алегорія про «пастуха» і «овець» є лише синонімічним описом відносин батько-діти (проте відмінність у значенні істотна — батько не живе за рахунок своїх дітей, а допомагає їм до самопожерти).

Як же наблизитися до природного принципу формування соціуму? Відповідь на це запитання намагалися знайти й у древніх Афінах, практикуючи для захисту демократії ostracism, і в Спарті, дотримуючись законів Лікурга, які робили рівними всіх спартанців, і в сучасній Швейцарії, реалізуючи елементи прямої демократії.

**Показовим прикладом є й Ісландія, де 2013 року було прийнято конституцію, вперше написану (в дусі загальної рівності) самим народом, за допомогою Інтернету.**

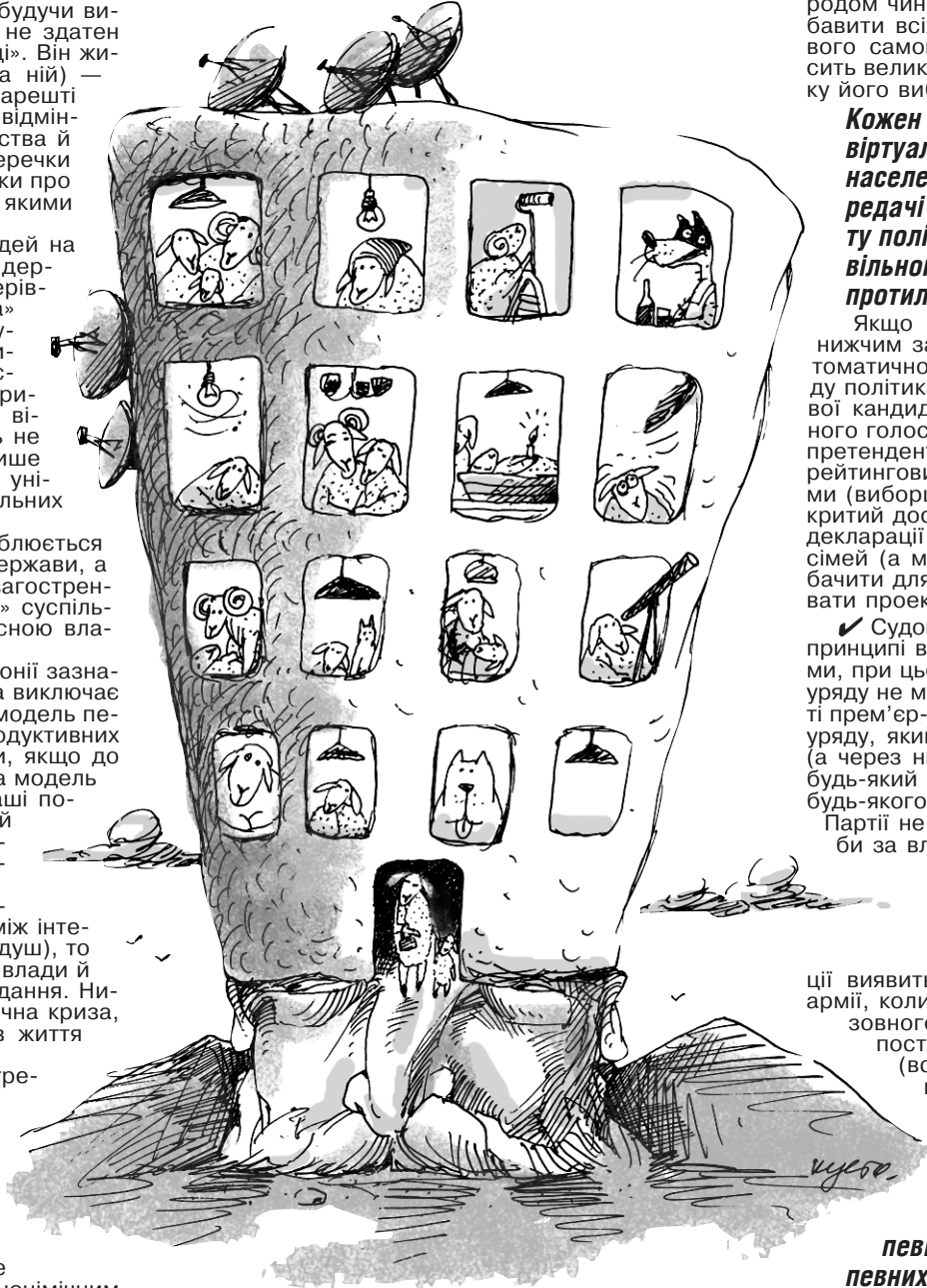
Одним з можливих варіантів зведення до мінімуму конфлікту інтересів різних соціальних груп може бути також «краплинна» модель держави, яка базується на тому, що підпорядкування інтересів особистості будь-яким абстрактним поняттям, які зміщують акцент з людини на державу, економіку або релігію, не виправдане з точки зору інтересів самої особистості. Держава має бути не міцним резервуаром для народу, а, швидше, краплею ртуті, якій не дає розпастися взаємне притягнення молекул-людей і яка з виникненням загрози (зниженням внутрішньої чи зовнішньополітичної температури) моментально перетворюється на моноклітний кристал.

Взаємне ж притягнення між людьми може виникнути й підтримуватися надзвичайно довго лише тоді, коли воно є соціально й економічно необхідним абсолютній більшості громадян. Досягти цього можна, обмеживши максимально можливий розрив у незалежному від влади рівні доходів населення, звівши тим самим вплив окремих осіб (і їх груп) на суспільство до їхнього особистого авторитету, а не до обійманої посади чи

капіталу, а також припинивши акцентувати увагу на історії, мові, національності й вірі.

Нові закони, як і попередні, мають гарантувати недоторканність приватної власності, незалежність судів і преси, але механізми повинні бути інші. Крім загальних декларацій, хоча запропонувати кілька можливих напрямків переорієнтації державного устрою на інтереси особистості.

✓ Кожному громадянину необхідно забезпечити економічну незалежність від влади. Кожен має одержати право розпоряджатися результатом власної праці. Для цього чистий прибуток будь-якої компанії має ділитися між засновником і трудовим колективом відповідно до часток (засновник має одержувати прибу-



ток, який відповідає його затратам, а потім його частка має зменшитися й стати пропорційною його праці). Необхідні ефективні податки, які обмежують максимальний дохід окремої особи та її витрати на розкіш. Гроші мають стати засобом для самореалізації, а не важелем впливу на оточуючих.

✓ Необхідна державна монополія на видобуток та експлуатацію всіх природних ресурсів. Захист навколишнього середовища також має стати пріоритетним завданням держави. На внутрішньому фінансовому ринку банки і їх вкладники повинні отримувати прибуток, який лише покриває операційні витрати й інфляцію, а процентні ставки за кредитами мають бути мінімальними. Рішення про наявні й майбутні державні позики і способи їх виплат повинні ухвалюватися на технічних референдумах. Держава не повинна відповідати за борги приватних осіб і їх компанії. Треба мінімізувати кількість і розмір податків, зробивши правила їх нарахування простими і прозорими, а також забезпечити податковій пільги пріоритетним напрямкам економічної діяльності, стимулюючи виробництво наукоємної продукції.

✓ Варто дати можливість заробляти й розвиватися науці, у тому числі за рахунок недержавних інвестицій в інноваційні компанії, які не сплачуватимуть податки і які засновані академічними або вишівськими науковими підрозділами, і тим самим вирішити питання витоку мізків. Необхідно негайно відмовитися від нинішньої політики «отуплювання» населення, розрахованої на формування класичного суспільства споживачів.

✓ Надзвичайно важливо організувати роботу держустанов в електронній мережі, максимально формалізуючи процес ухвалення рішень, щоб він не залежав від волі й особистих інтересів чиновника (оподаткову-

вання, продаж і купівля власності, тендери на держзамовлення тощо). Чиновник повинен бути фахівцем, який стежить за безпечним функціонуванням системи й поліпшує її на прохання населення. Для зменшення вірогідності відновлення старої системи суспільних відносин не варто забувати про люстрацію керівників верхніх ешелонів влади.

✓ Необхідно змінити процес формування бюджетів, віддавши право розпоряджатися лівовою часткою зароблених коштів на місяць. Бажано відмовитися від поста президента й мінімізувати кількість депутатів двох рівнів — місцевого й загальнодержавного. До парламенту й уряду не мають входити люди, у який є прямий або непрямий інтерес у тій чи іншій сфері бізнесу. Політик повинен виступати в ролі найманого народом чиновника-керівника, якого можна швидко позбавити всіх або деяких повноважень рішенням місцевого самоврядування. Йому можна нараховувати досить велику зарплату шляхом прямих відрахувань з боку його виборців.

**Кожен громадянин повинен сам відправляти віртуальні кошти (які видаються державою населенню для обов'язкової щомісячної передачі виборним чиновникам) або на зарплату політикові, якщо вважає його роботу задовільною, або в накопичувальний фонд — у протилежному випадку.**

Якщо певний час рівень підтримки залишається нижчим за заздалегідь встановлену межу, то має автоматично оголошуватися відкритий конкурс на посаду політика, а колишній політик звільняється. Вибір нової кандидатури може відбуватися шляхом електронного голосування за відкритими послужними списками претендентів. Програма політика має формуватися рейтинговим голосуванням за внесеним обома сторонами (виборцями й політиком) пропозиції. Має бути відкритий доступ до показників депутатської активності й декларації про доходи і самих політиків, і членів їхніх сімей (а можливо, і всіх громадян). Необхідно передбачити для громадян можливість через Інтернет подавати проекти законів і зміни до них.

✓ Судова система повинна ґрунтуватися на тому ж принципі виборності окружних суддів, що й з політиками, при цьому мають бути створені суди присяжних. До уряду не мають входити політики. Обраний у парламенті прем'єр-міністр самостійно повинен формувати склад уряду, який затверджуватимуть парламентарії. Останні (а через них і їхні виборці) повинні мати можливість у будь-який час відхилити кандидатуру або відкликати будь-якого міністра, у тому числі, прем'єр-міністра. Партії не мають відігравати роль інструмента боротьби за владу, оскільки вся влада вже належить народу. Четверта влада повинна бути обмежена лише вимогами про невтручання в особисте життя громадян і про недопущення перекручування або фальсифікації інформації.

✓ Можливо, для нової суспільної формиції виявиться оптимальним інший принцип побудови армії, коли кожен психічно здоровий громадянин призовного віку будь-якої статі буде добре навченим, постійно готовим до бою військовослужбовцем (всі спецзасоби й зброя мають зберігатися у військовослужбовця вдома). Це дасть змогу поступово звести до мінімуму чисельність внутрішніх військ.

**Міліція як народне ополчення може формуватися безпосередньо з військовослужбовців, які мешкають на певній території і підпорядковуються в певних ситуаціях «шерифові», посада якого також має бути виборною.**

Військовослужбовці повинні поділятися на професійних солдатів і призовників, які регулярно (раз на рік на 2—3 тижні) призиваються в армію. Така організація військової служби (без зайвої муштри й за гарного матеріального забезпечення) дасть змогу вселити в людей упевненість у власних силах і підвищити рівень їх відповідальності за себе й за суспільство в цілому.

✓ Варто щороку призначати сто випадкових громадян в органи, які контролюють діяльність політиків, суддів і «шерифів» у кожному окрузі. Аналогічний орган загальнодержавного рівня повинен також контролювати дотримання основного принципу функціонування влади — максимальну відкритість для суспільства всіх державних структур.

Завдяки технічному прогресу деякі норми законів, які ще вчора здавалися спокусою мови, наприклад, «народ — єдине джерело будь-якої влади», сьогодні одержали ефективні механізми своєї реалізації. Якщо раніше елементи прямого народовладдя могли функціонувати лише в маленьких державах, як Швейцарія, то сьогодні вони стають реальністю й для великих країн. Наслідуючи приклад Ісландії, можна швидко й надовго зняти політичну напруженість у суспільстві. Для законної зміни існуючої моделі державного устрою на більш природну модель єдиних людських цінностей і можливостей треба (разом з іншими заходами, які зменшують напруженість у суспільстві) уже сьогодні обрати людей з народу, які могли б почати формувати нову конституцію за умови інтерактивного коригування їхньої роботи всіма громадянами України й інтернет-спільнотою окрема.

**Євген ЛЕНЬ, доктор фізико-математичних наук. Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.**



# Прокуратура навела лад у виправному центрі

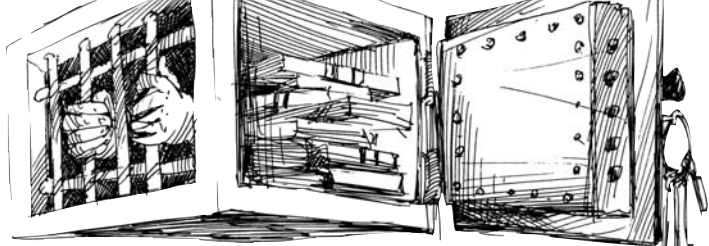
СВАВІЛЛЯ

**Вельми своєрідно трактував поняття «робота із ув'язненими» керівник виправного центру на Дніпропетровщині, перевівши його на комерційні рейки. Незгодних з таким трактуванням просто бив.**

Так, приміром, знайшовши під час обшуку в кімнаті засудженого мобільний телефон, ця посадова особа нагадувала винному про заборону на зберігання телефонів, загрожувала всілякими покараннями. Яких, однак, можна було уникнути, сплативши керівникові центру три тисячі гривень. Для того, щоб до ув'язненого «доходило» швидше, бив.

До асортименту послуг здирника входило також сприяння в позитивному вирішенні питання про умовно-

дострокове звільнення.



Бажаючим треба було лише сплатити за це двадцять ти-

сяч гривень. Небажаючих били — як правило, шкіряним ременем.

Заповзятливий комерсант-вертухай, можливо, розгорнув би свою діяльність ще ширше, пішов далі, але його зупинили. В «бізнес» втрутилася прокура-

тура області. Як розповіли кореспонден-

тові «Голосу України» у її прес-службі, попереднє розслідування вже завершено. Обвинувальний акт за ознаками злочинів, передбачених ч. 2 ст. 365, ч. 3 ст. 368, ч. 1 ст. 127 КК України (перевищення службових повноважень, одержання неправомірної вигоди й катування), направлено до суду. І тепер зловмисникові світить провести років вісім серед тих, кого до цього охороняв, кого шантажем і катуваннями змушував платити, над ким знущався. Як до нього ставитимуться майбутні співкамерники? Питання риторичне...

**Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.**

Дніпропетровська область.

**Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.**

# Водії знову отримуватимуть «листи щастя»

**ДАІ повертається до своєї ініціативи за-провадити автоматичну систему фото-і відеофіксації порушень правил дорожнього руху. Принаймні таку інформацію днями в столиці на брифінгу оприлюднив заступник начальника Департаменту ДАІ МВС України Володимир Резніков. За його словами, відповідний законопроект 29 січня знову зареєстрували в парламенті. Мовляв, у документі ті самі новації, які передбачалися у скасованому 28 січня законі про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі. Однак правозахисники б'ють на сполох. Вони переконують: дане нововведення значно обмежить права громадян. Чи стане безпечніше на українських дорогах, дізнавався і кореспондент «Голосу України».**

Згідно зі статисти-кою ДАІ, в країні в середньому реєструється 40—45 тисяч дорожньо-транспортних пригод на рік, унаслідок яких гине майже 5 тисяч осіб і до 50 тисяч — отримують травми. За даними Світового банку, економічні втрати від ДТП становлять в Україні 5 млрд. доларів на рік.

— Законопроект, зареєстрований у парла-

менті, вкрай необхідний країні. Адже 6,5 тисячі особового складу ДАІ не вистачає для того, щоб охопити патрулюванням усі місця концентрації ДТП. Тому ми сподіваємося, що запровадження фотофіксації порушень правил дорожнього руху дозволить суттєво зменшити аварійність на дорогах. Ми маємо парадокс — на хороших до-

рогах гинуть люди, оскільки відсутній стримуючий фактор, — розповідає Володимир Резніков. — Плануємо встановити камери, пристрої для передачі даних, потужні сервери, комп'ютери, центри обробки інформації. Техніка працюватиме в режимі як фото-, так і відеофіксації. Наприклад, при контролі швидкості застосовуватиметься фотофіксація, а в разі реєстрації проїзду на заборонний сигнал світлофора — відеозапис, який фіксує весь процес порушення.

Щоправда, які прилади використовуватимуть на дорогах, заступник начальника Державтоінспекції не повідомив. Однак зазначив, що нині вибирають з техніки, яка зарекомендувала себе на автошляхах світу, і компанії з 40—50-річним досвідом. «Майже рік у Києві проходить пілотний проект тестування автоматичних фотокамер, але найефективні-

шого виробника ДАІ поки не визначила. Перш ніж система автоматичної фіксації порушень ПДР запрацює, обладнання пройде сертифікацію. Після цього комплекс повинен пройти процедуру закупівлі відповідно до тендерного законодавства», — сказав він.

Точна сума витрат на систему поки що не відома. В Державтоінспекції лише кажуть, що таких пристроїв потрібно понад 2000. Тільки в Києві — близько 100. Встановлювати їх планують на аварійно небезпечних ділянках.

Володимир Резніков також повідомив, що листи про порушення ПДР надсилатимуть поштою, SMS і на e-mail. «Нині ми розробляємо спеціальний інформаційний ресурс, робота вже майже завершена. Це буде інтернет-сайт з базою порушень. Кожен водій зможе зареєструватися, отримавши свій особистий електронний кабінет, і стежити за тим, де, коли і за що виписаний протокол», — зазначив він.

Утім, чергове «ноухау» від ДАІ спричинило в ЗМІ низку дискусій. Дехто бачить у прийнятті нового закону позитив. Адже він може унеможливити корупційну складову спілкування автолюбителів та інспекторів ДАІ. Крім того, документ виключає можливість пред'явлення співробітникам ДАІ різних посвідчень або візиток. Однак значна кількість правозахисників переконана: законопроект суттєво не покращить ситуацію на дорогах. Юрист Вадим Володарський нагадав, що практика фото-і відеофіксації порушень ПДР існувала з 2008 по 2010 рік і себе не заре-

комендувала. Тоді автолюбителі масово заваляли суди скаргами.

На думку юриста, до законопроекту дуже багато запитань. Наприклад, в законопроекті його автори неоднаково підійшли до відповідальності фізичних та юридичних осіб. Так, якщо машина зареєстрована на фізичну особу, відповідальним є власник, а коли мова йде про юридичну особу, то платити повинен конкретний водій. «Хто керував автомобілем, інспекторам має повідомити керівник підприємства. Чому такий само принцип не встановили для фізичних осіб?» — дивується В. Володарський.

Погоджуються із цією думкою і столичний правозахисник Олег Веремеєнко. На його думку, це нововведення знову призведе до колапсу. Адже не кожен бажаючий зможе оскаржити свій штраф у суді. «Одне з основних порушень — це фактичне впровадження в законопроекті «презумпції вини». В разі автоматичної фіксації транспортного засобу в момент вчинення порушення, правопорушником автоматично, без доказу провини, вважається власник автомобіля (особа, на яку зареєстровано транспортний засіб). Звільнятися від відповідальності він буде тільки в тому випадку, якщо доведе свою невинуватість. У законі фактично допускається можливість залучення до адміністративної відповідальності невинної особи, за якою зареєстровано транспортний засіб, у разі неможливості довести його невинуватість», — підсумував він.

**Олександр ПЕКНИЙ.**



Стоп-кадр з приладу, встановленого в Києві, поблизу площі Перемоги.

Фото надано УДАІ м. Києва.

# Севастопольська земля не для всіх однаково гостинна

Як повідомив старший прокурор з міжнародно-правових доручень прокуратури Севастополя Олександр Проценко, із прийняттям у 2010 році нового Кримінального процесуального кодексу правоохоронці посилили увагу до міжнародного співробітництва під час проведення досудового й судового розслідувань. Зокрема — до видачі (екстрадиції) осіб, розшукуваних іншими країнами за скоєння там кримінальних правопорушень і затриманих на території України.

**У 2013 році в Севастополі затримано п'ять злочин-**

**ців, які переховувалися в Україні від правосуддя інших країн. Усі вони — громадяни Росії та Молдови.**

Розшукуваного Слідчим комітетом міста Тольятті Самарської області Російської Федерації обвинувачували в замаху на вбивство шляхом вибуху автомобіля. У Севастополі з дозволу МВС України працювала оперативна група з Росії. У результаті спільних дій у серпні 2013 року затримано-го екстрадували до Росії.

**Торік до прокуратури Севастополя надійшло 35 запитів на виконання дору-**

**чень від правоохоронців закордонних країн.**

Другого обвинувачуваного в незаконному позбавленні волі й викраденні людини, вимаганні передачі майна й незаконному обігу наркотиків в особливо великих розмірах розшукував Слідчий комітет з Ростовської області. Його затримали 18 жовтня минулого року, заарештували на 40 діб і до кінця лютого видадуть російській стороні.

**Севастопольські правоохоронці зробили 17 запитів про надання правової до-**

**помоги в інші країни й три запити про видачу громадян України, затриманих за кордоном.**

Громадянина Молдови, засудженого на батьківщині за крадіжки й незаконний обіг наркотиків до двох років позбавлення волі умовно, який виїхав в Україну, просило екстрадувати міністерство юстиції цієї країни. У січні 2013 року його затримали в Балаклавському районі Севастополя, а в травні етапували до Одеси для передачі правоохоронцям Молдови.

**Микола МАГДИЧ.**

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

## ...міські маршрути захопили нелегали

Сотні водіїв дніпропетровських маршруток працюють без офіційного оформлення, зарплати й обов'язкового страхування. Про це місцеві правоохоронці дізналися «зовсім випадково» — з інформації Пенсійного фонду.

Скандал вибухнув, коли один із водіїв прийшов оформляти пенсію за віком, але не зміг надати довідку про зарплату з останнього місяця роботи. А трапився він на одному з найбільших підприємств-автоперевізників Дніпропетровщини.

Як розповіла начальник слідчого відділення лінійного відділу міліції на станції Дніпропетровськ Тетяна Виприк, досудовим розслідуванням встановлено факти систематичного неоформлення трудових відносин з більш як 240 водіями, котрі щодня перевозили пасажирів на п'яťох автобусних маршрутах загального користування в обласному центрі.

— 43-річний директор автопідприємства грубо порушив законодавство про працю, не укладаючи договорів у письмовій формі з найманими робітниками, — зазначають правоохоронці.

Підприємство і його співробітники не перераховували необхідні кошти в Пенсійний фонд, у фонди державного соціального страхування на випадок безробіття і загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасних випадків на виробництві. А замість офіційної зарплати водії просто знімали гроші із збіраних з пасажирів коштів.

За фактом грубого порушення законодавства про працю генеральному директорові автопідприємства повідомлено про підозру в скоєнні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 172 КК України (незаконне звільнення працівника за особистими мотивами, а також інше грубе порушення законодавства про працю). Матеріали направлено до суду.

**Роман ВОЛОДИМИРОВ.**

Дніпропетровська область.

## ...наркокур'єром виявилася 80-річна бабця

У Херсоні перехопили наркокур'єра — пенсіонерку похилого віку. Бабуся прийшла до слідчого ізолятора з продуктовою посилкою — до дня народження для 18-річного онука, арештованого за підозрою у грабежі та шахрайстві. Але принесені нею цукерки «Бабусині казки» і справді виявилися «ульотними», бо співробітники СІЗО виявили в них мініатюрні пакетики з порошкоподібною психотропною речовиною — амфетаміном.

Тож солодощі до арештанта не дійшли — білий порошок відправили на експертизу, а любляча бабуся спілкується з міліцейським слідчим. Хоча вона стверджує, що про наркотичну «начинку» цукерок і гадки не мала: їх буцімто приніс знайомий онук і попросив додати до подарунка, **інформує наш власкор Сергій ЯНОВСЬКИЙ.**

\*\*\*

... А тим часом правоохоронці затримали мешканців одного з райцентрів Хмельницької області, які у домашніх умовах виготовляли та продавали наркотичні речовини.

У злочинців вилучили три кілограми марихуани, кілограм макової соломки, два літри екстракційного опію і приладдя для їх виготовлення.

Серед затриманих дві жінки та троє чоловіків, двоє з яких раніше уже мали проблеми із законом та притягувалися до кримінальної відповідальності, **повідомляє наш власкор Ірина КОЗАК.**



У рамках проекту «І все-таки ми там були!» в Києві, за адресою Хрещатик, 25, відкрито виставку, присвячену учасникам бойових дій в Ефіопії в 1977/79 рр.



Воїни-інтернаціоналісти та інваліди війни після обстеження умов їхнього проживання матимуть ще й соціальні паспорти, в які буде внесено вичерпну інформацію про їхні соціальні, медичні, юридичні та економічні потреби, дізналася наш власкор на Рівненщині Олександра ЮРКОВА

15 лютого — День вшанування учасників бойових дій на території інших держав

По інший бік мирного життя...

Коли старший лейтенант Микола Губар написав додому, що його частина 12 лютого 1989 року виходить з Афганістану, дружина-вчителька, двоє його зятів (чоловіки сестер) вирішили зробити молодому офіцеру сюрприз. Адже саме того дня у нього був 27-й день народження. Хоча півторарічного сина ні на кого було залишити, Тамара таки зібралася у далекий узбецький Термез. Дуже скучила за чоловіком! Вони як слід і не пожили після одруження. Микола навіть не забирав дружину з пологового будинку у вересні 1987 року — бо в червні потрапив до Афганістану. Через день писали одне одному. Так Микола дізнався про першу усмішку сина Володі, його перші кроки. Теплі рядки з листів дружини зірвали його душу.

Сестра взяла відпустку і Тамара залишила на неї сина. Прилетіли у Ташкент літаком, добралися увечері до Термеза. А сюди з'їхалася сила людей, які теж спішили обняти своїх рідних. Ніде було ночувати. Знайшли гуртожиток.

Уже вранці вони були біля мосту, через який ішли війська. Батьки, родичі грілися біля багать. А очі стежили за всіма солдатами, офіцерами: де ж моє найрідніше обличчя? По той бік Амудар'ї раз по раз лунали постріли, вибухи, які нервували, непокоїли... Серце завмирало від болю і напруження: везли у колонах і щойно убитих солдатів, офіцерів, що втратили життя буквально за кілька кілометрів від кордону. І ось довгоочікувані артилерійські батареї з

самохідними гарматами. Перша, друга, третя... А де ж Микола?

Однополчани повідомили, що батарею «Гіацинтів» Губаря і ще кілька залишили прикривати

досьє «голосу України»

П'ята гарматно-самохідна артилерійська батарея старшого лейтенанта кавалера ордена Червоної Зірки Миколи Губаря дислокувалася в Джелалабаді, підтримуючи бойові дії мотострілецьких частин. Підрозділ також виконував завдання в Шинданті, Гераті, Асадабаді, Кабулі, Чарикарі, Поліхуїрі, Салангі, Мазари-Шарифі.

відхід основного війська. Коли вийде? Важко сказати...

Хоча були вже куплені квитки додому, вирішили все-таки дочекатися. Грілися біля вогнища 13 лютого.

Не було Миколи в колонах і 14 лютого.

15 лютого урочисто вийшла остання колона військовиків з генералом Борисом Громовим. Квіти. Радісні вигуки.

Тамара плакала. Не знала, що робити. Де її Микола? Що думати-гадати? Хтось сказав, що чув про колону, яка проходила вночі.

Чоловік сестри вирішив з'їздити туди, де стояли батареї, що прибули раніше. І побачив там Миколу! Як з'ясувалося, частину дивізіону справді виводили вночі. М. Губар дуже розстроївся, коли дізнався, що йо-

— До мене підходили солдати, якими він командував, — згадує Тамара Володимирівна. — Казали, що він був дуже строгий, нікуди їх не відпускав у вільну хвилину. Не дозволив навіть купити на базарах подарунки для рідних. І за це на нього дуже всі злилися. А потім дякували йому за строгість — бо дехто із солдатів, які довірливо бродили по місту в пошуках подарунків, попластилися життям. А з них ніхто не загинув, всі повернулися додому живими. А це ж було найбільшим подарунком для батьків, наречених.

У Термезі всі були збуджені. Клопоту завдавали десантники, які прибули додому, почали розслаблятися. Зять пробував їх добрими словами втихомирити, та за це отримав штурханів. Миколи Губарю довелося бути у перший день і ніч із солдатами — стримував несподіваний вибух енергії бійців, які опинилися по той бік війни.

...А потім М. Губар тримав на руках і цілував свого первістка. Й знову служив в армії. Але то вже була мирна історія. Нині на пенсії, має звання підполковника. У родині з'явилася ще донечка Людми-



Микола Губар з дружиною переглядають листи з Афганістану.

ла. А недавно — й онучка Оля. Губарі щасливі, що разом. Вони цінують, як ніхто, мир, спокій, любов. Війна нагадує про себе лиш пачками щемливих

листів та альбомами по-жовклых фотографій.

Сергій ПАВЛЕНКО.  
Чернівці.

Фото автора.

Любов, яка пройшла війну

Про свою військову долю розповіла «Голосу України» старший прапорщик Любов Дозор (на знімку), голова Кіровоградської міської організації Української спілки ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів).

Загалом вона віддала військовій службі двадцять п'ять літ (1973 — 1998, за винятком перебування в декретній відпустці). Служила в Маловисківському районному й Кіровоградському міському військоматах, в Афганістані, Німеччині, Заполляр'ї, на полігоні Капустин Яр у Казахстані... У Німеччині — начальником складу озброєння. У Кіровограді, після Афганістану, — командиром жіночого взводу, начальником лабораторії ракетного палива ракетної бригади. Нагороджена орденом княгині Ольги III ступеня, Почесними грамотами Президії Верховної Ради СРСР й Кабінету Міністрів України. Вдячні земляки відзначили невтормну жінку відзнаками «За заслуги» першого та другого ступенів Кіровоградської міськради.

Початок

— Потрапила до Афганістану 1981 року, вже будучи службовцем військомату. Прослужила два роки. Майже весь час — у 159-й бригаді матеріального забезпечення, що дислокувалася в провінції Пулі-Хумрі й здійснювала матеріальне забезпечення 40-ї армії та військ ДРА. До бригади входило понад двадцять військових частин. Тут зберігалися озброєння, харчі, медика-

менти, пально-мастильні матеріали — ласий шматок для душманів. Вони постійно обстрілювали територію бригади, підпалювали бензовози...

В Афгані призначили начальником складу медикаментів, тож на ходу освоювала медичні та фармацевтичні знання і навички (цивільна освіта — товаровознавець). Отримували вантажі ліків, формували з них партії за призначенням і супроводжували при перевезенні до госпіталів та медчастин...

Перший бій

Ще молодий, необстріляний військовослужбовець, Люба вирішила їхати в головній машині колони — і цікаво, і престижно. Душмани ж, за своєю тактикою, саме першу й останню машини колони, а також так звані «наливники» (бензовози), знищували першими. Дівчина й злякатися не встигла, коли куля прошила кабінку і водій, обхопивши руками голову, опустив її на кермо. Крізь пальці зацебеніла кров. Вколола йому промедол, перев'язала, але через кілька хвилин той помер на її руках зі словом «мама» на вустах...

Потім, ніби в тумані, разом із іншими відстрілювалася під час чого й ще одного нападу душманів на колону. Було дуже



страшно, але якось взяла себе в руки. В тому бою загинуло більше половини бійців. Живі, а серед них і Любов Дозор, переформували колону і продовжили виконувати бойове завдання...

За два роки в Афгані схудла майже на 20 кілограмів — внаслідок осколочного поранення, хвороб, стресів, перевантажень. Після повернення

продовжила службу в Кіровограді — контролером ракетного палива...

Місце жінки в строю

— У важкий час жінки — поруч з чоловіками. Це відома істина. Так було й в Афганістані, де потрібні були лікарі, медсестри, зв'язківці, продавці, бухгалтери, кухарі. Після введення радянських

СЛОВО ПРО ЛЮБУ

Служив командиром взводу радіолокаційної роти в Газні, за 150 кілометрів від Кабула, з 1981-го. Але з Любою познайомився через багато років після війни, в Кіровограді.

Уже працюючи редактором «Діалогу», випадково зустрівся з жінкою, яка здивувала мене своєю наполегливістю, людяністю, відданістю ветеранській справі — це була Любов Борисівна Дозор. Чув від побратимів з афганського товариства, що ця жінка гори може перевернути, щоб допомогти ветеранам. У цьому я пересвідчився, коли довелося виручати з біди нашого побратима. Той жив у віддаленому селі, чомусь навіть без документів. На соціальні виплати, пільги йому годі було й сподіватися. Ми написали про цей випадок. А потім до справи взялася Дозор. І проблеми ветерана вирішили. Відтоді вже багато років тісно і плідно співпрацюємо. Для нашого бойового братства — це незамінна ідеальна людина, яка почує кожного...

Анатолій БЕЗТАКА, капітан запасу (в Афганістані — лейтенант), заслужений журналіст України, головний редактор всеукраїнської газети «Діалог».

військ із Афганістану ці жінки увійшли до ветеранських організацій. Вони дбають про сім'ї загиблих, доглядають могили, допомагають відновлювати документи, добувати соціальних пільг, направлень на лікування, медикаментів. Яких часто немає, хоч усе це нібито передбачено чинним законодавством...

В організації Л. Дозор з 1996 року. Через два роки увійшла до її правління, а згодом і очолила. Вона, як завжди, на посту. Бо ще багато потрібно зробити. А клопотів з роками не меншає. Меншає лише ветеранів тієї війни. І багатьом чиновникам-бюрократам здається, що й проблем їхніх меншає теж. Любов Дозор не мо-

же з тим змиритися — біль кожного «афганця», кожної сім'ї загиблого сприймає по-особливому. Як учасник...

— Ветерани гідні людської пошани. Вони заслужили цього своїм життям, кров'ю, здоров'ям і втраченою молодістю, виконуючи місію, покладену на них державою. Проблеми їх у післявоєнному житті — не лише психологічні та фізичні. Часто втрачені під час воєнних дій чи пожеж в архівах, чи просто загублені документи стають злим роком для людей. Чи служив, чи був пораненим, чи нагороджували? Немає документа — немає людини! Десятки літ люди копаються в архівах, розшукують свідків, доводять, що справді воювали, що мають поранення... Без



# Карибська криза очима механіка

*Багато знаємо про війну в Афганістані. Менше — про десяток інших локальних конфліктів по всьому світу, у яких брали участь радянські військові. А загалом же «миролюбна» радянська держава, коли вірити лише офіційному переліку конфліктів, у повному мирі прожила лише рік чи два.*

Едуард Григорович Погребной — досі активний, енергійний, небайдужий. Весь вік відпрацював у машинобудівній галузі (найбільше на Запорізькому електровозоремонтному заводі), та й зараз — посеред людей. Сьогодні він — член громадської ради при Запорізькій міськраді. Едуард Григорович — учасник і свідок подій так званої «Карибської кризи» 1962—1963 років. Тоді Хрущов показав американцям «кузькину матір». За згодою з Фіделем Кастро розмістив на Кубі радянські балістичні ракети двох типів. Р-12 мала радіус дії у 2000 кілометрів, Р-14 — удвічі більший. Цього досить, щоб «накрити» майже всю територію США.

Однак ті ракети могли стати легкою здобиччю противника. Тому в бік Куби влітку 1962 року пішла ціла флотилія суден радянського цивільного флоту. Капітани мали право розкрити запечатаний пакет аж в океані, в присутності замполіта. Який вантаж на борту — вони не знали. Хоча частину того «вантажу» важко було не помітити — сотні бійців у трюмах.

20-річний Едуард Погребной на той час вже рік відслужив у морській авіації. Вчився

у школі молодших авіаспеціалістів (ШМАС) біля міста Піонерський Калінінградської області. Окрім стандартного курсу, була відібрана група для розбирання і складання літака Іл-28. Це невеликий — завдовжки всього 17,6 метра — літак, перший радянський реактивний фронтовий бомбардувальник. Згодом його було модернізовано у носія ядерної бомби. Максимальне бомбове навантаження Іл-28А — 3000 кг. Оскільки перегінна дальність польоту літака — менше 2,5 тисячі кілометрів, вирішили їх розібрати і доставити на Кубу тими ж суднами цивільного флоту. Частина, де служив Е. Погребной, вантажилася у Балтійську.

Е. Погребной був механіком із авіаозброєння. Згадує, що споряджали повітряні судна і бомбами, і морськими мінами, і розвідувальними радіобуями тощо.

Чи не блукали в незнайомій ситуації літаки? «Скажу дипломатично, — усміхається Едуард Григорович, — щоб не підвести ні одну, ні іншу сторону. Хоч Іл-28 мав і локатор, і радіокомпас, і навігатор, і компас, жодних звичних орієнтирів у морі не було, тому, мабуть, всяке трап-



Едуард Погребной на хвостовій турелі з гарматами літака Іл-28.

лялось. Командири екіпажів — великі для нас тоді начальники, виправдовувалися тим, що «це вам не степи України, де кожна стежка знайома».

Про те, що «совети щось на Кубі будують», американці дізналися вже у серпні. «Ні, це не наступальна зброя», — оголосив Президент Джон Кеннеді. Однак 14 жовтня стало зрозуміло, що на острові розгорнуті й балістичні ракети. Тоді й почалася «Карибська криза» (в кубинській інтерпретації — «Жовтнева криза», в американській — «Кубинська ракетна криза»).

Про все це Едуард Погребной та його колеги і не здогадувалися. Замполіт ім розповідав, що «своїми діями ми відвернули загрозу Третій світової війни». Хоча

насправді загрозу відвернули переговори. Москва і Вашингтон таки прийшли до розуміння, що поганий мир кращий, ніж «добра» ядерна війна.

Кажуть, що вбивство Кеннеді (1963) і відставка Хрущова (1964) стали наслідком якраз «Карибської кризи».

А щодо механіка з авіаозброєння Погребного, то його діло було солдатське. На початку листопада 1962-го прийшла команда розібрати літаки і повантажити їх на судна. Назад, до Балтійська, йшли вже відкрито — щоб і бійців на палубі бачили, і фрагменти літаків теж. Мовляв, ми чесно з Куби йдемо.

До речі, Едуард Погребной — координатор міської ветеранської організації учасників подій на Кубі. Запоріжжя

— одне із найбільш «кубинських» міст України. Адже влітку 1962 року звідси своїм повним складом — з технікою, яку, щоправда, на Кубі так і залишили, вирушив до Миколаєва і повантажився на судна тушетній зеїтно-ракетний полк. Його особовий склад, щоправда, повернувся додому лише через рік.

У 2012 році Запоріжжя відвідав Надзвичайний і Повноважний Посол Куби в Україні Фелікс Ліон Кабальо, який вручив місцевим «кубинцям» відзнаки своєї держави. Серед нагороджених був і Едуард Григорович Погребной...

Леонід СОСНИЦЬКИЙ. Запоріжжя.

Фото з архіву Едуарда ПОГРЕБНОГО.



Коли горять «наливники» — це справжнє пекло!

цього ти — не ветеран. Пільги, соціальні гарантії — не для тебе.

Цьогоріч ветеранські організації знову оббидали пороги благодійників — випрошували гроші на придбання для афганців ювілейних медалей «25 років виведення радянських військ з Афганістану». Що й казати, на відміну від Росії, де це питання вирішено на державному рівні, ще й передбачено низку фінансових заохочень, у нас переважно — мітинги та уроки слави. Дешево, але сердито!

Закони про підтримку ветеранів гарно написані, але погано виконуються. Від найвищого владного рівня й до найнижчого. Тому й доводиться осередкам УСВА братися за те, що мало б вирішуватися в державі автоматично.

У нелегкій громадській діяльності Любов Дозор не самотня — понад сімдесят активних членів організації завжди готові підставити надійне плече.

У Кіровограді 1230 тих, хто пережив війну в Афганістані. Без фінансових пожертв, лише за членські внески, міська організація не змогла б діяти повноцінно. За фінансову та іншу допомогу вона не перестає дякувати постійним благодійникам та помічникам, бойовим побратимам народному депутату Ігорю Шарову, заступнику голови правління ВАТ «Кіровоградгаз» Андрію Петровському, директору підприємства «Союз Афган» Антоніні Гуцалюк, редактору газети «Діалог» Анатолію Безтаці, депутату міськради Вікторії Новіковій та іншим добродіям.

## Родовід з княжих часів

Не без гордості розповідає жінка про свій рід, корені якого сягають ще княжих часів. Прізвище Дозор її предки через багато поколінь передали її батькам, учасникам війни, зокрема — батькові, який був в'язнем кількох концтаборів і вижив. Можливо, так кувалася й її життєва криця, міцна та незламна. Таким вони разом із чоловіком виховують змалечку, як рідного сина, єдиного онука. Після загибелі дочки Любов Борисівна для нього — і бабуся, і мама в одній особі.

Петро МЕЛЬНИК. Кіровоград.

Фото з сімейного архіву Любові ДОЗОР.

## Малювати почав у госпіталі

У Житомирі відкрилася виставка малюнків Василя Вознюка, якого більшість в Україні знає як автора шаржів на політиків — учасників програми, що йшла в прямому ефірі на одному з телеканалів. Але цього разу художник-карикатурист представив роботи зовсім іншого спрямування. Зрозуміти це допоможуть деякі штрихи його біографії. Народився він 1958 року в сім'ї військовослужбовця в Узбекистані. Строкову службу проходив у прикордонних військах на західному кордоні. Роки життя в Житомирі без погонів йому надокучили, тож відправився добровольцем до Афганістану. Саме там, потрапивши до госпіталю, почав малювати, хоча в школі не любив уроків малювання. На афганських малюнках — його друзі по службі, бойові будні. Виставка присвячена 25-й річниці виведення радянських військ з Афганістану.

Олексій КАВУН.

Житомир.



— Поглянули вниз, а там височенні Чорні гори, — каже. — В голові одна думка: якщо зіб'ють, тіло навіть ворони не знайдуть. По одному почали стрибати. Впав у яму, а там стільки гільз, як зерна в коморі. Поруч не було нікого. Та шойно піднявся, кулі полетіли в мій бік. Вирішив причаїтися, аж в одному із укриттів у скелях побачив товариша, якому подав знак про допомогу. Він і врятував мені життя.

Після Афганістану Володимир Тишкевич поїхав у Київ до батьків бойового побратима, який ще служив, щоб розповісти про нього. Добираючись назад у своє село, познайомився на автобусній зупинці з вродливою дівчиною Ганею, яка виявилася його односельчанкою. Згодом побралися.

— Після повернення з Афганістану, — згадує Володимир Васильович, — я тяжко повертався до мирного життя: ходив у сільський клуб на дискотеку, а танцювати не міг, бо в голові засіло, що я тут танцюю, а там, на чужині, мої хлопці у засідці.

Володимир Тишкевич тепер працює директором місцевої школи.

— Пишні сосни і дзеркально чисті джерела наповнюють повітря життєдайною енергією. Хочеться, щоб побільше людей могли насолоджуватися цією красою. Тому й стараємося з дружиною створити всі умови, щоб людям було де відпочити і смачно поїсти. Гості часто просять проїхатися місцевими просторами на запряженій кінсьми бричці.

Анастасія АДАМЧУК.

Корець Рівненської області.

На знімку: Володимир Тишкевич любить гривастих, може знайти спільну мову навіть з найноровішим у селі конем.

Фото автора.





ФІФА оприлюднила черговий рейтинг національних збірних. 1 (попередній рейтинг — 1). Іспанія — 1506 балів; 2 (2). Німеччина — 1314; 3 (3). Аргентина — 1255; 4 (5). Португалія — 1219; 5 (4). Колумбія — 1211; 6 (8). Швейцарія — 1159; 7 (6). Уругвай — 1157; 8 (7). Італія — 1135; 9 (10). Бразилія — 1125; 10 (9). Нідерланди — 1122; 11 (11). Бельгія — 1117; 12 (12). Греція — 1084; 13 (14). США — 1044; 14 (15). Чилі — 1038; 15 (13). Англія — 1032; 16 (16). Хорватія — 966; 17 (19). Боснія — 919; 18 (18). Україна — 917; 18 (20). Франція — 917; 20 (25). Данія — 907...

## Українки на п'єдесталі

**На найвищу сходинку олімпійського п'єдесталу змагань пар фігуристів піднявся російський дует Тетяна Волосожар/Максим Траньков. Друге місце посіла також пара з Росії — Ксенія Столбова/Федір Климов. На третьому — фігуристи з Німеччини Олена Савченко та Робін Шолкови.**

Та можна стверджувати, що українці без медалей все-таки не залишилися. Адже у «золотій» парі, яка представляла Росію, «жіночу роль» виконувала (і зробила це блискуче) вихованка вітчизняного фігурного катання Тетяна Волосожар. Народилася вона в Дніпропетровську, змалку тренувалася на льоду спортивного клубу «Метеор». Вивела її на високу спортивну орбіту український тренер Антоніна Пашковська. Тетяна закінчила в Україні два вищі навчальні заклади. Багато років захищала спортивну честь нашої країни, зокрема і на Олімпійських іграх в Турині 2006 року, виступаючи в парі з киянином Станіславом Морозовим, де посіла дванадцяте місце.

Її переїзд до сусідньої країни був пов'язаний з бажанням прогресувати у спорті, досягти кращих результатів. Тетяна Волосожар прийняла російське підданство 2010 року. Відтоді незмінно виступає разом з Максимом Траньковим.

У нашій бесіді, яка відбулася після прес-конференції переможців, Тетяна розповіла, що її шлях до омріяного олімпійського «золота» зовсім не встелений троєндами. Тренуватися доводилось по 40 годин на тиждень. «І ось ця виснажлива праця увінчалася перемогою, і я, звичайно, дуже щаслива. Нам з Максимом було дуже нелегко виступати на цій Олімпіаді. Нас вважали фаворитами, чекали тільки «золота», тільки перемоги. Тому зрозумілий вибух емоцій після завершення довільної програми. Ми не могли стримати сліз».

Тетяна Волосожар, як з'ясувалося, дуже уважно стежить за українськими справами у фігурному катанні, вболівала за виступ нашої пари (Юлія Лаврентьева/Юрій Рудик) на цій Олімпіаді та вважає її перспективною. «Є в Україні й інші цікаві дуети, — продовжила Тетяна. — Є молоді, амбіційні тренери, які здатні готувати конкурентоспроможних фігуристів, зокрема й у парному ка-

танні. Але як може розвиватися і прогресувати цей вид спорту, якщо його матеріальна база не лише не підтримується хоча б на досягнутому рівні, а й скорочується? Закривають льодові стадіони, ковзанки. Де тренуватися? Україна має свої великі традиції у фігурному катанні. Їх треба відновити, розвивати, збагачувати. Але для цього потрібні не закляки і декларації, а реальні зусилля і справи».

Ще одна українка завоювала медаль у парному катанні. «Бронзою» відзначено уродженку Обухова, що під Києвом, Олену Савченко (виступала з Робіном Шолкови).

Привів її на ковзанку тато 1989 року. З тринадцяти років почала освоювати секрети парного катання. Цікаво, що одним з її перших партнерів, як і в Тетяні Волосожар, був Станіслав Морозов. Їхню пару фахівці фігурного катання вважали дуже перспективною. Та й результати виступів цього юного українського дуету схиляли до таких оптимістичних сподівань. Уже 2000 року пара Олена Савченко/Станіслав Морозов перемогла на чемпіонаті світу серед юніорів.



**Тетяна Волосожар і Максим Траньков.**

Щоправда, наступні результати були вже не такі вражаючі: 2001 рік — дев'яте місце на світовому чемпіонаті та шосте — на першості Європи. Олена після цього переїхала до Німеччини і продовжила спортивну кар'єру під керівництвом місцевих тренерів. У тому, що в парному катанні німецьке реноме ще підтримується, чимала заслуга тендітної, але з твердим характером дівчини з Обухова.

Робін, партнер Савченко, вправ у дебютній частині програми, але, як потім сказала мені Олена, вони миттєво зібралися, перекинулись між собою підбадьорливими словами і каталися ще з більшим блиском до... її падіння перед самим завершенням виступу. Але і в цей момент не втратили концентрацію.

Хоча для німецької пари це було колосальне розчарування. Вони не аплодували своїм суперникам під час квіткової

церемонії нагородження, Олена навіть відвернулася від них, хоча ті не були «винуваті» в тому, що відкатили свої програми без падінь...

Знаменита Тетяна Тарасова сказала мені, що в такі моменти треба розуміти спортсменів і бути до них поблажливими: «Дивіться, «срібло» вже було в руках цієї пари, і тут такі два падіння. Але вони вольові люди. Перезживуть».

«Нашою метою було олімпійське «золото», — сказала мені Олена Савченко. — Ми вклали стільки праці, щоб її досягти. Інші нагороди нас мало цікавили. Хоча, звісно, в цій ситуації я рада і бронзовій медалі».

Цій спортсменці не таланить на Олімпійських іграх. У Солт-Лейк-Сіті (2002 р.) вона була 15-ю, в Турині (2006) — шостою, у Ванкувері (2010) — третьою. І от у Сочі «лише повторення» останньої Олімпіади. Натомість у неї велика колек-

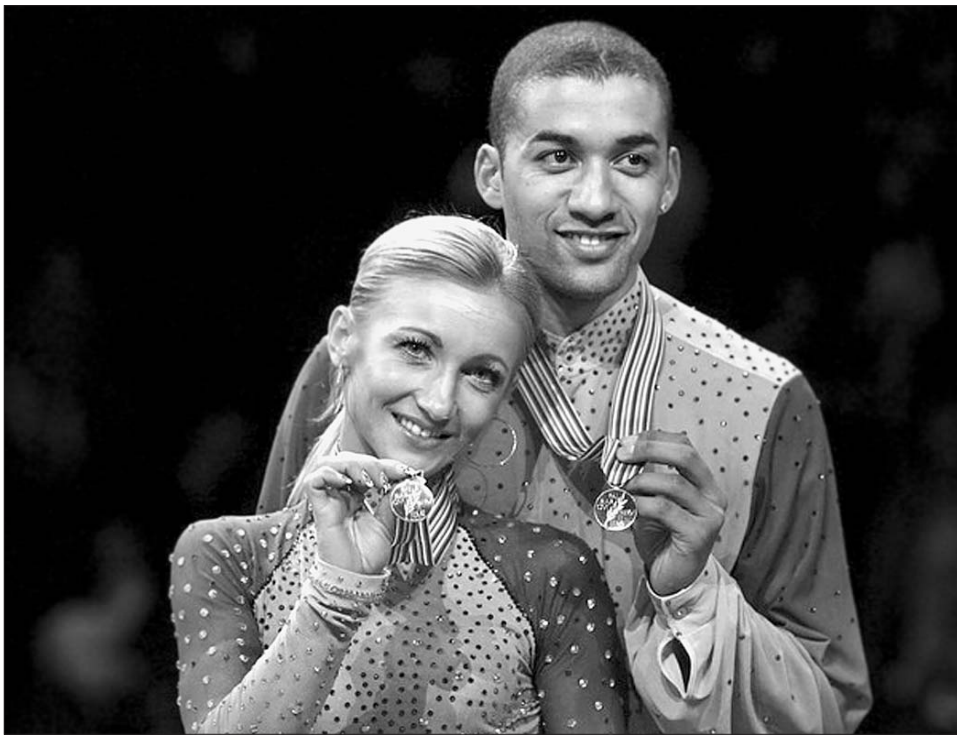
ція першокласних нагород чемпіонатів світу (чотири золоті, дві срібні й бронзова) та першостей Європи (чотири золоті і три срібні).

Запитав Олену, чи не збирається після Сочі завершувати спортивну кар'єру. На це вона відповіла: «Ні, поки що про це не думаю. Сили є, досвіду не бракує. Та й маю я колись виграти олімпійське «золото».

Ось так дві українки, вихованки нашого спорту, піднялися на п'єдестал Олімпіади у парному катанні, але під прапорами інших держав. І це не їхня провина, що на якомусь етапі кожна з них зробила вибір на користь своєї кращої перспективи у спорті (вік у якому, як відомо, короткий), а нашої країни, де не можуть забезпечити умови для такої успішної кар'єри.

Михайло СОРОКА  
(Укрінформ  
для «Голосу України»,  
із Сочі).

Фото sochi2014.com  
і з архіву «Голосу України».



**Олена Савченко та Робін Шолкови.**

## Табло Ігор



**13 лютого.**  
**Лижі.** Жінки. 10 км (класичний стиль). 1. Юстина Ковальчик (Польща). 2. Шарлотт Калла (Швеція). 3. Тереза Йоган-

с (Норвегія)... 24. Валентина Шевченко (Україна).

**Фристайл.** Чоловіки. Слоупстайл. 1. Джосс Крістенсен (США). 2. Гус Кенворт (США). 3. Ніколас Геппер (США).

**Шорт-трек.** Жінки. 500 м. 1. Цзяжоу Лі (Китай). 2. Аріанна Фонтана (Італія). 3. Сін Гі Пак (Корея).

**Біатлон.** Чоловіки. Індивідуальні перегони. 20 км. 1. Мартен Фуркад (Франція). 2. Ерік Лессер (Німеччина). 3. Євген Гаранічев (Росія)... 9. Сергій Семенов (Україна).

**Ковзанки.** Жінки. 1000 м. 1. Гон Чжан (Китай). 2. Ірен Вюст (Нідерланди). 3. Маргот Бур (Нідерланди).

**Сани.** Естафета. 1. Німеччина. 2. Росія. 3. Латвія... 11. Україна.

## Східному регіону — особливу увагу



**Футбол.** У Харкові відбулося виїзне засідання Федерації футболу України спільно з Всеукраїнською футбольною асоціацією студентів та Комітетом ФВБ МОН України з питань реалізації програми розвитку студентського футболу, яка втілюється в рамках програми розвитку масового футболу в Україні. У заході взяли участь перший заступник голови Комітету ФФУ з розвитку

футболу в регіонах Віктор Удовенко, президент ВФАС Олег Первушкін, заступник голови Харківської обласної федерації футболу Олександр Тюрін.

На порядку денному наради було питання стану студентського футболу в Харківській, Донецькій, Луганській, Полтавській та Сумській областях. Зокрема, розглядали наявність футбольної та іншої інфраструктури, її відповідність вимогам діючих стандартів, а також

концепцію створення студентських футбольних клубів на базах вищих навчальних закладів та організацію системи змагань з футболу в форматі національної студентської ліги. Як було зазначено, нині в студентській футбольній лізі України немає жодної команди зі східного регіону, хоча загалом у цих областях налічується понад 110 вищих навчальних закладів.

Ректор Харківської державної зооветеринарної академії Валерій Го-

ловко запевнив усіх присутніх, що футбольна команда його навчального закладу з наступного року повернеться до складу учасників чемпіонату України з футболу серед ВНЗ. До речі, цей колектив 2008-го виграв студентську першість.

Віктор Удовенко розповів, що президент ФФУ Анатолій Коньков дуже серйозно ставиться до питання розвитку масового футболу, а студентський підрозділ є однією з найважливіших його складо-

вих. Прикро, але у всеукраїнських змаганнях беруть участь лише 10 команд. Тому головним завданням співробітництва ФФУ, ВФАС та МОН України є розширення студентської ліги щонайменше до 30 команд, а це — мінімум по одній від області. І це реально, бо в Україні нині налічується близько п'ятисот ВНЗ III-IV рівнів акредитації, в яких навчається мільйон 750 тисяч студентів.

Зрозуміло, що харківською зустріччю справа не обмежиться. 19 лютого у Дніпропетровську відбудеться аналогічне засідан-

ня за участю представників Дніпропетровської, Кіровоградської, Одеської, Миколаївської, Херсонської областей, АР Крим та Севастополя.

### Контрольний матч

«Динамо» (Україна, Київ) — «Марбелья» (Іспанія). 4:1. Голи: Ленс, 26, Безус, 44, Ягодінскіс, 64, Кравець, 86 — Мансі, 62.

«Динамо»: Коваль (Рудько, 46), Рижук, Ягодінскіс, Калитвинцев (Кравець, 46), Гармаш, Аруна, Цуріков (Селін, 72), Сидорчук, Безус, Ярмоленко, Ленс.



# Наші співвітчизники з'їли торік майже чверть мільйона тонн солі, що підвищує ризик виникнення небезпечних захворювань

Як повідомила в розмові з кореспондентом «Голосу України» начальник Управління громадського харчування МОЗ України Алла Григоренко, ми, українці, споживаємо цього продукту, який поряд із цукром називають «білою смертю», катастрофічно багато. За визначеної Всесвітньою організацією охорони здоров'я щоденної норми 5 грамів кожен громадянин нашої країни з'їдає 10, а то й 15.

— На чому насамперед негативно позначається надмірне споживання солі? — запитуємо в А. Григоренко.

— Головним наслідком надмірного споживання солі є збільшення кількості рідини в організмі. Це зумовлено надходженням «зайвого» натрію, який і спричиняє утримання води.

Збільшення об'єму крові, яка перебуває в судинах, підвищує тиск. Від високого його рівня потерпають усі без винятку внутрішні органи. Але особливо серце та головний мозок. Далі вражаються нирки, очі тощо.

— Алло Анатолійно, виникнення яких хвороб загрожує наша пристрасть до солоного?

— Надлишкове споживання солі є самостійним чинником ризику виникнення гіпертонічної хвороби. Остання вважається однією з найбільш поширених причин смерті в усьому світі. І Україна — не виняток. Слід звернути особливу увагу на той факт, що

зміна способу життя — здорова дієта, регулярна фізична активність, відмова від куріння та надмірного споживання алкоголю — дає змогу контролювати артеріальний тиск без застосування ліків. Навіть коли без них обійтися не можна, їх ефективність набагато вища при дотриманні принципів здорового способу життя.

Найголовніша небезпека підвищеного тиску полягає у спричиненні небезпечних для життя станів — інфаркту та інсульту. Убезпечити себе від них можна, в тому числі завдяки істотному обмеженню споживання солі.

— Що треба вживати, щоб збалансувати раціон, знизити негативний вплив солі?

— Істотно зменшити споживання солі необхідно майже 15 мільйонам українців, в яких уже високий артеріальний тиск. А також 5 мільйонам наших співгромадян із тенденцією

до його підвищення. З метою усунення негативних наслідків від споживання солі варто вживати її менш як п'ять грамів на добу (це приблизно одна чайна ложка). Для цього слід значно скоротити частку технологічно оброблених продуктів у власному раціоні. Останні є джерелом майже 70 відсотків добового надходження солі. Дуже важливо також не солити всю їжу, що готується вдома. Кожен член родини може посолити готові страви відповідно до власних смакових уподобань. Використання спецій та рослинних приправ може істотно зменшити потребу в додаванні солі в готові страви.

— Яких ще продуктів нам, а особливо дітям, слід уникати чи споживати якомога менше?

— Найбільше солі міститься в технологічно

оброблених продуктах. У хлібі її в середньому один грам на кожні 100 грамів. Ще більше солі входить до складу твердого сиру, технологічно оброблених м'яса, риби та продуктів із них. Дуже велика кількість «білої смерті» — в солоних овочах. Солоні горіхи, чіпси та інші снеки також є концентрованими джерелами солі та спричиняють увесь спектр негативних наслідків після їх споживання.

— Як можна посилити роль держави в забезпеченні громадян від надмірного споживання солі?

— МОЗ не може, звичайно, заборонити споживати продукти з високим умістом солі, цукру, транс-жирів. Але в медичних працівників є право та обов'язок інформувати суспільство і громадян про принципи раціонального харчування. Певним кроком у цьому напрямі є Націо-

нальний план дій зі здорового харчування, проект якого як частину загальнодержавної програми «Здоров'я-2020» розробило міністерство спільно з ВООЗ.

Серед пріоритетних заходів, що рекомендовані авторитетними міжнародними організаціями, можна виділити збільшення споживання овочів, фруктів, цільних злаків, нежирних молочних продуктів та риби, зменшення споживання технологічно оброблених продуктів із високим умістом солі, цукру, насичених жирів та транс-жирів.

Можливості держави в реалізації таких заходів полягають переважно в ефективній фіскальній політиці (зменшення податків на корисні продукти та збільшення — на некорисні), прийнятті відповідних законів (обмеження маркетингу та реклами некорисних продуктів) та систематизованій інформаційній кампанії, спрямованій на підвищення інформованості громади щодо важливості та принципів здорового харчування.

За розмову подякував Віктор КУР'ЯН. Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

## НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

### ...Одесу взяли в сім'ю «Зелених портів»

Державне підприємство «Одеський морський торговельний порт» офіційно стало членом робочого проекту «Esoports» у складі Європейської організації морських портів.

— Одеса першою з українських морських портів пройшла складний шлях приєднання до сім'ї «Зелених портів» Європи. Це показник відповідності високим вимогам екологічної безпеки, що діють у портах Європи. Сьогодні таку саму підготовчу роботу провадять Іллічівський морський порт і морський порт Южний, — розповів начальник відділу екологічної безпеки Адміністрації морських портів України Сергій Перфільєв.

Висока оцінка екологічної діяльності ОМТП стала можливою завдяки системній підготовчій роботі, проведеній у морському порту, якісній організації системи екологічної безпеки та відповідності високим європейським вимогам.

Нагадаємо, у листопаді 2013 року українська портова галузь уперше була представлена на найбільшому екологічному форумі «Greenport Congress-2013» (Антверпен, Бельгія). У ході зустрічі представники Адміністрації морських портів України заявили про початок процедури вступу до Європейської асоціації «Зелених портів» — «Esoports» і намір українських морських гаваней стати частиною Європейської організації морських портів ESPO.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

## ОГОЛОШЕННЯ

### Ліквідатор банкрута ВАТ "Завод "Автоелектроапаратура"

оголошує конкурс на визначення організатора аукціону. Критерії відбору: досвід проведення аукціонів не менш як три роки, найменша сума винагороди.

Заяви в непрозорих запечатаних конвертах надсилати протягом 3-х календарних днів з дати виходу цього оголошення за адресою: вул. Дегтярівська, 25А, кв. 341, м.Київ, 04119.

Довідки за тел.: 0503830513.

Підприємство Харківської облспоживспілки "МЕРЕФ'ЯНСЬКИЙ МІСЬКИЙ РИНОК", код ЄДРПОУ 01563395 повідомляє, що наказом ПХО "МЕРЕФ'ЯНСЬКИЙ МІСЬКИЙ РИНОК" № 10/02/14 від 10 лютого 2014 року "Про скасування довіреностей" скасовано (анульовано) всі довіреності на представництво інтересів ПХО "МЕРЕФ'ЯНСЬКИЙ МІСЬКИЙ РИНОК", видані від імені ПХО "МЕРЕФ'ЯНСЬКИЙ МІСЬКИЙ РИНОК" за підписом директора Глушка Вадима Олександровича на будь-яких фізичних осіб.

Постановою господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) від 27.01.2014 р. по справі № 922/2642/13 товариство з обмеженою відповідальністю "Універсалстрой" (код 33817754; м. Харків, вул. Диканівська, буд. 5) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Кузнецову О. А. (св. № 348 від 27.02.2013 р.; м. Харків, вул. Сумська, 6, оф. 4).

Претензії кредиторів приймаються у встановлений законодавством України строк за адресою: м. Харків, вул. Сумська, 6, оф. 4.

### Фінансовий звіт про доходи, видатки та майно політичної партії Всеукраїнське об'єднання "Громада" за 2013 рік

Відповідно до статті 17 Закону України "Про політичні партії в Україні" кожна політична партія зобов'язана щорічно опубліковувати в загальнодержавному засобі масової інформації фінансовий звіт про доходи і видатки, а також звіт про майно політичної партії.

У зв'язку з цим повідомляємо, що протягом 2013 року статутні органи партії Всеукраїнське об'єднання "Громада" не здійснювали будь-якої фінансово-господарської діяльності, не отримували доходів та не здійснювали видатків. Про це подано відповідний фінансовий звіт за 2013 рік податковим органам. Партія не володіє рухомим та нерухомим майном, відсутні кошти, обладнання, транспорт та будь-які інші засоби.

Всеукраїнське об'єднання "Громада" та його територіальні організації не використовують працю найманих працівників, а свою статутну діяльність здійснюють на громадських засадах.

Президія Політради партії Всеукраїнське об'єднання "Громада"

Втрачену печатку підприємство Харківської облспоживспілки "МЕРЕФ'ЯНСЬКИЙ МІСЬКИЙ РИНОК" (код ЄДРПОУ 01563395) вважати недійсною.

Об'єднання співвласників багатоквартирного будинку "Москвичка-2008" доводить до відома осіб, зацікавлених в придбанні нежитлових приміщень цокольного поверху № 6 площею 11,9 кв.м. та № 14 площею 11,8 кв.м., що розташовані за адресою: Автономна Республіка Крим, м. Ялта, смт. Масандра, вул. Туристська (Туристична), будинок 7, про те, що Рішенням Господарського суду Автономної Республіки Крим від 06.11.2013р. у справі №901/2416/13 (опубліковано в Єдиному державному реєстрі Судових рішень: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/34715079>) встановлено, що Договір №2008/171-42 (п) про пайову участь на будівництво нежитлового приміщення на цокольному поверсі від 14.09.2002р. на підставі якого 30.09.2010р. було видано Свідоцтво про право власності на ім'я Тіторенка Володимира Олексійовича - є неукладним правомочим, тобто таким, що не створює будь-яких правових наслідків для його сторін, в тому числі виникнення права власності на нежитлові приміщення у Тіторенко В. О.



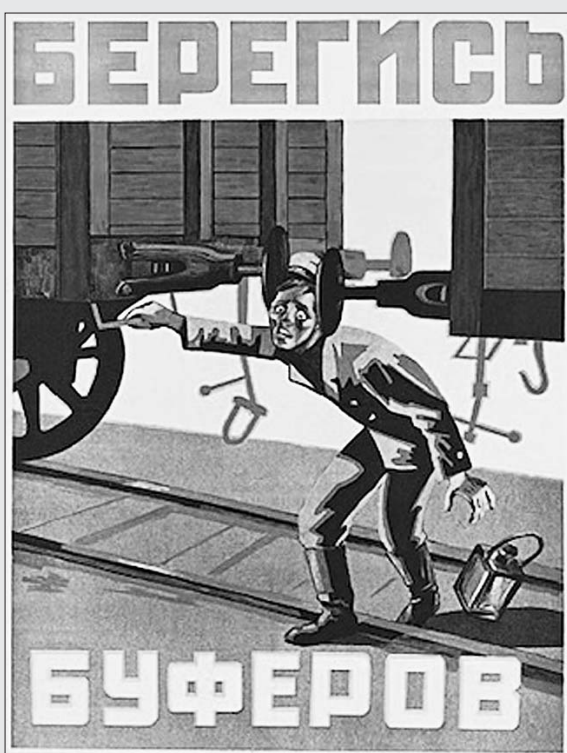


**Сьогодні** у західних, північних та центральних областях України сонячно, без опадів. Температура вдень 3—5 градусів тепла, вночі від нуля до мінус 3. Дощитиме на сході, півдні та на Чернігівщині. Температура вдень 3—5 тепла, у Криму до плюс 11, вночі близько нуля, на півострові до плюс 3. Вітер північно-західний, до 5—10 м/с

■ **1953.** Народився Анатолій Хостікоєв — український актор театру і кіно, народний артист України.  
■ **1954.** Указ президії ВР СРСР «Про ліквідацію Ізмаїльської області і передачу її території до складу Одеської області».  
■ **1957.** Відкриття в Одесі Будинку техніки машинобудування.  
■ **1965.** У Кіровограді завершено спорудження телецентру з висотою вишки 191 метр.  
■ **1989.** Останній солдат Обмеженого контингенту радянських військ залишив територію Афганістану.  
■ **1999.** Кабінет Міністрів України затвердив Положення про організацію оповіщення і зв'язку у надзвичайних ситуаціях.

ПЛАНИ ПАРТІЇ — ПЛАНИ НАРОДУ!

Це раніше треба було берегтися... буферів. А тепер пасажирам варто боятися... «Хюндай». Вони непередбачувані, наче небесні царі. Можуть ні сіло ні впало за мінус восьми за-капризувати серед степену Харківщини або впертися рогом під териконом Донецька. Про їх записання взагалі у народі складають легенди. Але те, що 12 лютого Укрзалізниця вирішила зупинити експлуатацію всіх десяти поїздів, — не легенда. Це — Чхильсок! Найромантичніший день в корейському календарі. Відповідно до корейської легенди, зірки Вега і Альтаір — небесне перевтілення юних закоханих Кьону (Пастуха) і Чинньо (Ткалі) — зустрічаються раз на рік.



Репродукція плакату часів СРСР.

Тож допоки «Хюндай» стоятимуть на запасній колії, є надія, що всі розлучені українці бачитимуть одне одного не лише на Чхильсок!

Якби

Були б у нас демократія, свобода слова, європейські зарплати, дотримувалися прав людини — ми б тоді, як європейці, влаштовували марші-протести!

Трактування слів

Свобода слова — це одне, а кримінальна відповідальність за слова про необхідність повалення режиму — це зовсім інше.

Ситуація

Низи не можуть так жити, а нагорі низам широк співчують, але продовжують над ними знущатися.

Смерть

Народ без олігархів не пропаде, а от державна еліта, котру олігархи спонсорують, — враз сконає.

Про вічне

Вічне кохання є, немає ані найменшого бажання кохати.

Із спостережень

Король не помер, але впевнено помирає.

Постмодерна приказка

На кожного депутата є свій покупець.

Лозунг

Під керівництвом крадігів-мільйонерів уперед до перемоги справедливості!

Історія триває

Голодомору більше не буде, генетично модифікованих продуктів вистачить на всіх!

Олександр ПЕРЛЮК.

ІЗ ЗАПИСНИКА

Будь-яка ваша промова має бути чітко адресована, інакше вона потрапить не в ті вуха.

Якщо у вас прокинулося сумління, отже, повернулася пам'ять про забутий виборчий округ.

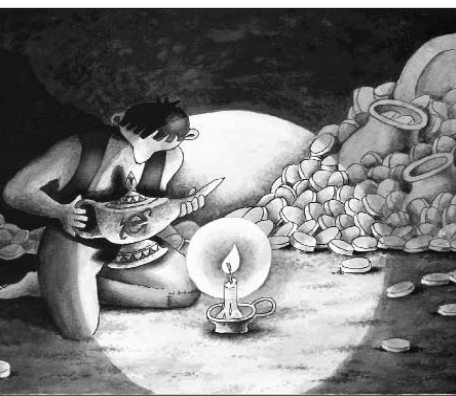
Маленьких перемог не буває — ви ж не з клопами вступаєте в політичний двобій.

Валентин ШУЛЬГА.

ДОДУМАЙТЕ САМІ — ДДС

Поки А. Голубченко все ще рахує збитки від Євромайдану, дотепник конкурсу ДДС В. Пузанов радить чиновнику: «Втративши голову, за волоссям не плачуть». Мовляв, раніше треба було думати... перед тим, як розганяти студентів 30 листопада. Або хоча б... додумувати. Як це і роблять наші дедесники.

Додумки інших учасників, не менш іронічні і сміливі, знайдете на сайтах: [www.golos.com.ua](http://www.golos.com.ua) та [golosukraine.com](http://golosukraine.com) у розділі «Гумор».



1. Анатолій Голубченко, в. о. голови Київської міськдержадміністрації (про збитки, заподіяні Євромайданом):

— Поки що рано говорити про конкретні суми, але збитки оцінюються мільйонами гривень...

...Однак у нас буде як завжди: збитки націоналізують, а прибутки приватизують.

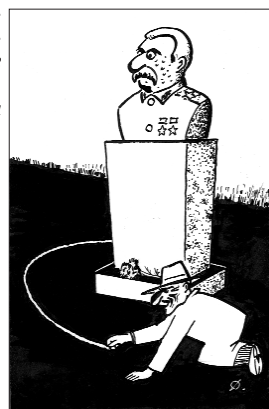
(І. Заречняк, Київ).

2. Михайло Добкін, голова Харківської ОДА:

— Закони 16 січня недостатньо жорсткі — треба викоринити екстремістів, націоналістів та грантоїдів...

...а це можливо тільки якщо Харків стане столицею, а я — Президентом України.

(С. Заворозко, Павлоград).



3. Олександр Лукашенко, президент Білорусі (про останні події в Україні):

— Те, що відбувається в Україні, — це кошмар, це катастрофа. Не моя це справа, там і без мене розберуться, попрохають мене, я скажу: «так» чи «ні», допоможу чи ні...

...Дякуємо «бацьку» з Мінська. Та нам Кернес із Харкова «допоможе».

(О. Ващенко, Ірпін'я).



4. Віктор Мартиненко, прес-секретар Володимиро-Волинської Єпархії УПЦ МП (звертаючися до намісника Києво-Печерської лаври владики Павла про те,

що не треба голосних заяв від імені всієї Церкви про підтримку влади):

— Владико Павле, будь ласка, не говоріть від усієї Церкви. Ми розуміємо, що у вас спільні фінансові інтереси — просто станьте на камеру і в черговий раз поцілуйте їх в...

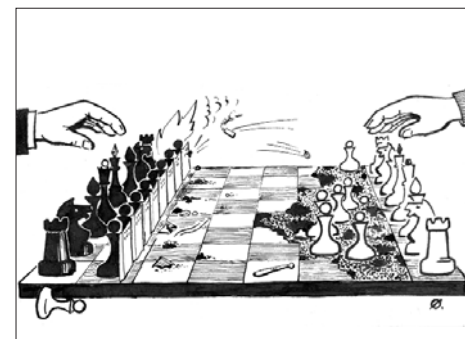
...самі знаєте куди, ви ж звичні...

(А. Чохленко, Біла Церква).



5. Альфред Кох, колишній віцепрем'єр, міністр РФ:

— Скажу те, про що з жахом думають усі, але бояться: те, що нині відбувається в Києві, — це наше майбутнє. Тільки у нас це буде...



...з використанням виключно наших гранат.

(С. Мефодовський, Одеська область).

А тепер, як завше, нова п'ятірка перлів, яка варта, на думку курінного, того, щоб поморочити собі голову. Отже:

1. Юрій Луценко, колишній міністр внутрішніх справ України:

— Наші бурбони так нічого і не зрозуміли, так нічого і не навчилися...

2. Леонід Кучма, колишній Президент України (про ситуацію в Україні):

— Усі добре розуміють, в якому стані ми перебуваємо: секір-башка, сокира вже занесена, і коли хтось її опустить — аминь...

3. Микола Азаров, колишній Прем'єр-міністр України:

— Я приймал рішення і брав на себе відповідальність в інтересах народу України. І тому можу чесно дивитися в очі кожному громадянину нашої держави, кожному співвітчизнику...

4. Дмитро Медведєв, прем'єр-міністр РФ:

— Україна не здатна нормально платити за газ навіть після знижки. Це міняє ситуацію...

5. Геннадій Кернес, міський голова Харкова:

— Кличко хороший спортсмен, але не-далекий політик. Я запрошую його прийти в Харків і позмагатися...

Курінний нагадує: свої варіанти надсилайте на електронну адресу [sud@golos.com.ua](mailto:sud@golos.com.ua) або поштою: на конверті з адресою «Голосу України» пишіть «Курінь»-ДДС.

Мал. Василя ФЛЬОРКА, Володимира ВАСЬКОВЦЕВА, Костянтина КАЗАНЧЕВА.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДА.



Над номером працювали: Ярослав ГРУЩИНСЬКИЙ, Тетяна УВЕРОВА, Тетяна ПАСОВА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.  
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.  
► Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.  
► Рукописів не повертаємо.  
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.  
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.  
► Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України  
Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.  
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі і понеділка) українською і російською мовами.  
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2014 рік

Для фізичних осіб:  
40224 — 12 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);  
08775 — 10 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).  
Для підприємств і організацій:  
60955 — 35 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).  
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк:  
ТОВ «Мега-Поліграф»,  
04073 м. Київ,  
вул. Марка Вовчка, 12/14,  
тел. (044) 581-68-15  
[www.mega-poligraf.kiev.ua](http://www.mega-poligraf.kiev.ua)  
Зам. 34012

Макет, верстка —  
редакція газети  
«Голос України».  
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:  
для довідок — 503-68-72;  
телефакс — 234-72-54;  
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;  
телефакс — 449-85-62.

E-mail: [mail@golos.com.ua](mailto:mail@golos.com.ua) — загальний  
[reklama@golos.com.ua](mailto:reklama@golos.com.ua) — відділ реклами  
[let@golos.com.ua](mailto:let@golos.com.ua) — відділ листів  
[foto@golos.com.ua](mailto:foto@golos.com.ua) — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

